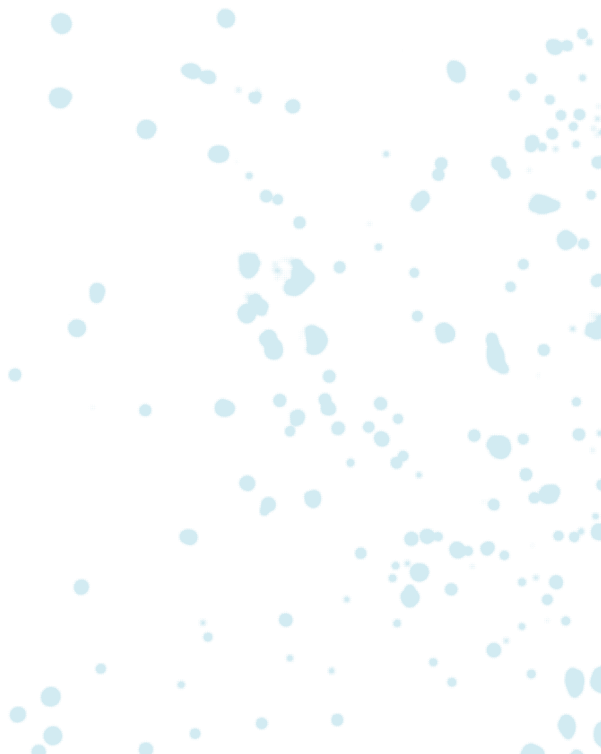

DU HAR RET

DU HAR RET

DU HAR RET

Udgives af Advokat Kristina Marstrand

Copyright 2003, 1. udgave

Copyright 2010, 2. udgave

TEKSTFORFATTER

Kristina Marstrand

ILLUSTRATIONER

Karen Brandt

COLLAGE

Delphine Bechard

LAYOUT

Ib Kjeldsmark

TRYK

Stibo Graphic A/S

UDGIVES MED STØTTE FRA

Egmont Fonden

Undervisningsministeriet (Tips-og Lottomidlerne)

Advokatfirmaet Nebelong & Partnere

ISBN 978-87-989804-1-4

Børn er noget særligt.

**Børn er alle mennesker
under 18 år.**

**Børn skal der passes
specielt godt på.**

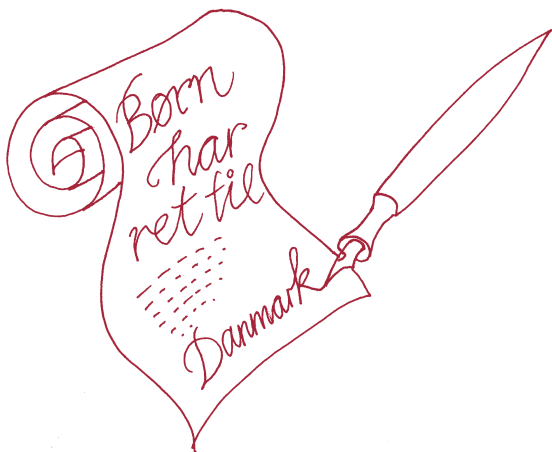
**Børn har helt særlige rettigheder,
fordi de er børn.**

Børn skal kende deres rettigheder.

**Børn kan læse denne bog
og måske få et bedre liv.**

BREV TIL BØRN

ER DER NOGEN, DER HAR FORTALT DIG, AT DU HAR EN MASSE RETTIGHEDER ?

For alle mennesker gælder de rettigheder, der står i en lov for alle verdens lande. Loven hedder " Menneskerettighederne ".

Men børn har herudover nogle helt særlige rettigheder, der står i:

FN – KONVENTIONEN OM BARNETS RETTIGHEDER

En konvention er en slags lov. I Børnekonventionen finder du de rettigheder, ethvert barn har – også du. Der er 54 artikler i konventionen. Hver enkel artikel beskriver reglerne på et bestemt område.

Det er vigtigt for dig at kende rettighederne. Så læs videre selv, sammen med et andet barn eller en voksen!

Alle voksne og alle danske myndigheder – dine forældre, din skole, politiet, din læge, kommunen osv. skal rette sig efter denne Konvention. Danmark har nemlig skrevet under på at ville overholde Konventionen - som man også kan kalde en lov for de lande, der vil være med. Men det er ikke alle voksne, der kender Konventionen, selvom vi alle burde kende den.

Når ikke alle voksne kender Konventionen, er det vigtigt, at du selv kender den og dine rettigheder.

Her har du en bog, der er lavet til dig, så du kan komme til at kende dine rettigheder. Du kan altid slå op i bogen og se, hvad der er din ret efter Konventionen.

Der er heldigvis mange, der kan og gerne vil hjælpe dig, hvis du har brug for hjælp.

Du kan have brug for hjælp, hvis nogen ikke overholder de regler, der

giver dig dine rettigheder. Du kan også have brug for hjælp, hvis du er kommet galt af sted.

Så læs videre – der er masser af eksempler i bogen. Se på børnene i eksemplerne, der ligesom du, kan blive hjulpet af Konventionen.

BOGEN ER DELT OP I HOVEDAFSNIT:

1 : Indledning

2 : Gennemgang af de vigtigste regler i Konventionen. Du kan gå på opdagelse i dine egne rettigheder.

3 : Praktiske navne og adresser. Du kan altid få hjælp, hvis du har brug for det.

4 : En lidt lettere udgave af reglerne, så du selv kan forstå dem og få overblik.

5 : FN Konventionen om barnets rettigheder som den er godkendt af næsten alle verdens lande. Du kan vise teksten til voksne, hvis de ikke kender reglerne eller ikke tror på det, du siger.

God fornøjelse med læsningen!

– og husk at tale med dine kammerater om jeres rettigheder.

De bedste hilsner
Kristina Marstrand
Advokat

INDHOLD

1. INDLEDNING SIDE 10

- a. Hvilke regler gælder for danske børn og for alle andre børn på jorden.
- b. Hvorfor og hvornår blev FN's Børnekonvention oprettet - gælder den for mig?

2. DETTE ER MINE RETTIGHEDER SIDE 14

- a. Alle børn har samme ret.
- b. Mine rettigheder når jeg bliver født og vokser op.
- c. Mit private liv.
- d. Min skole og uddannelse.
- e. Hvad må jeg tro og mene?
- f. Hvad er mishandling og misbrug, og hvilke rettigheder har jeg, hvis jeg kommer ud for det?
- g. Hvis jeg har gjort noget, der er forbudt eller strafbart, hvilke rettigheder har jeg så?

3. HVEM KAN HJÆLPE MIG? SIDE 52

- a. Jeg har det ikke godt i hjemmet, på min opholdsinstitution eller i min fritidsaktivitet
 - b. Jeg har det ikke godt i skolen
 - c. Jeg har det ikke godt på arbejde
 - d. Jeg har gjort noget forkert/ulovligt
 - e. Jeg har problemer med venner
 - f. Jeg spiser forkert
 - g. Jeg er bange og meget ulykkelig
 - h. Jeg har problemer med sex
 - i. Jeg bliver udnyttet seksuelt
 - j. Jeg bliver diskrimineret
-

- k. Jeg bliver ikke hørt
- l. Jeg er gravid
- m. Jeg føler, jeg er syg
- n. Jeg har et misbrug af alkohol/tobak/stoffer eller andet
- o. Jeg har forældre, der misbruger alkohol

4. KONVENTIONEN OM BARNETS RET I EN FORENKLET MODEL, - KORT & GODT SIDE 64

KONVENTION AF 20. NOVEMBER 1989 OM BARNETS 5. RET FULDSTÆNDIGT, SOM DEN ER LAVET AF FN SIDE 71

A. HVILKE REGLER GÆLDER FOR DANSKE BØRN OG FOR ALLE ANDRE BØRN PÅ JORDEN.

Johanne, Jeppe, Mohammed og Marie vil gerne vide, hvilke rettigheder de og alle jordens børn har. Det er svært for dem at finde ud af, om de har nogen rettigheder. Hvis de har, hvor kan de så læse om dem på et sprog, de kan forstå?

Johanne, Jeppe, Mohammed, Marie og du kan få hjælp lige her.

Som menneske er du omfattet af de regler, der gælder alle mennesker. De kaldes Menneskerettighederne. Men der gælder derudover nogle helt særlige rettigheder for mennesker under 18 år. Næsten alle verdens lande har nemlig i De Forenede Nationer tiltrådt en aftale, der hedder FN - Konventionen om Barnets Rettigheder.

Denne bog handler om de særlige rettigheder, som børn har ifølge denne aftale. Bogen har en masse eksempler, der gør det lettere for dig at forstå reglerne.

B. HVORFOR OG HVORNÅR BLEV FN'S BØRNE- KONVENTION VEDTAGET? –GÆLDER DEN FOR MIG?

De Forenede Nationer (på dansk forkortet FN) er en sammenslutning af de fleste lande i verden. På engelsk kaldes De Forenede Nationer "United Nations" (UN). I FN arbejder man for fred og imod fattigdom.

Nu kan du nok forestille dig, at det ikke er nemt at blive enige i hele verden, men landene i FN blev i hvert fald i Barnets år i 1979 enige om, at der for børn skal gælde helt særlige regler.

Det kan koste mange penge at give børn bedre vilkår. Nogle lande havde ikke penge nok til at stemme for alle de regler, som mere rige lande foreslog. Det tog 10 år, førend landene blev enige. Endelig i 1989 var Børnekonventionen klar.

I Børnekonventionen står der om de særlige regler, der gælder for alle børn - også for dig.

Danmark er med i aftalen. 193 stater har underskrevet Konventionen om Barnets Rettigheder. Som de eneste lande har USA og Somalia ikke fået godkendt Konventionen af landenes øverste ledelse endnu, men der arbejdes på dette. Når et land er med i aftalen, har landet, eller som vi også kalder det "Staten", pligt til at følge reglerne og indrette statens love efter dem. Flertallet af stater forsøger ligesom Danmark at indrette lovene efter konventionen.

Det betyder, at alle voksne i Danmark og alle danske myndigheder som for eksempel dine forældre, din skole, kommunen, politiet og domstolene skal rette sig efter Konventionen. Men det er slet ikke alle voksne, der gør det. Måske kender de ikke reglerne i Konventionen.

Derfor er det vigtigt, at du selv kender Børnekonventionen og dine rettigheder.

Konventionen har regler for børn i alle verdens lande. Der er derfor også regler i Konventionen, som du ikke har brug for, fordi du er heldig at leve i Danmark. I Danmark har vi for eksempel ikke børnesoldater. Men reglerne om børnesoldater er vigtige i nogle andre lande.

Reglerne kunne også være lavet, så de gav børnene endnu bedre vilkår. Men det var de bedste regler, alle landene kunne blive enige om. Det er meget meget bedre end før, hvor der ingen regler var.

Ingen kan tvinge staterne til at overholde Børnekonventionen. Men det er alligevel godt, at Konventionen findes. Medierne og landets børneorganisationer vil holde øje med, at staterne overholder den. Medierne er for eksempel aviser, radio og fjernsyn.

En anden god ting er, at alle stater har pligt til at aflevere en rapport til FNs Børnekomité. Rapporten er et stykke papir, der skal fortælle, hvad der er blevet gjort for Børnekonventionen i landet. Rapporterne skal første gang laves to år efter, at landet har sagt ja til at følge Konventionen - derefter med 5 års mellemrum.

Børnekomitéen består af 10 mennesker fra forskellige lande, som skal gemmense rapporterne. De skal undersøge, hvordan det går med børnenes rettigheder i de stater, hvor reglerne gælder. De kan også foreslå forbedringer, så børns vilkår med tiden bliver bedre og bedre.

Det er vigtigt at vide, at der ved siden af Børnekonventionen kan være særlige love og regler i de enkelte lande, der bestemmer hvilke rettigheder, børn har. Men landets særlige love om børn skal overholde reglerne i Børnekonventionen. De må selvfølgelig gerne give

børnene bedre vilkår end Konventionens regler. Det står i artikel 41.

I Danmark findes en lov, der hedder Grundloven. Grundloven er – som navnet siger – grundlaget for alle andre love og den vigtigste lov i Danmark. I Grundloven findes der også regler om børns rettigheder.

Jo mere børn ved om deres rettigheder, jo større er chancen for, at vilkårene for dig og alle jordens andre børn bliver bedre - nu og i fremtiden. Hvis du selv får børn engang, vil de have glæde af, at du kender børnerettighederne.

BOGEN HER ER LAVET MED EKSEMPLER OM BØRN, SÅ DU KAN SLÅ OP I DEN OG SE, HVAD DER ER DIN RET EFTER KONVENTIONEN.

Hvis der er noget, du er ked af i dit liv, kan du prøve nedenfor i **AFSNIT 2** at finde et eksempel, der passer på din situation.

I **AFSNIT 3** kan du finde ud af, hvor du kan søge hjælp, når du har et problem.

Børnekonventionen kan være svær at læse for et barn, fordi den er lavet for voksne. Den har også mange detaljer. I **AFSNIT 4** kan du selv læse de vigtige regler i en kortere udgave, som er lettere at forstå.

Du kan på de sidste sider i bogen i **AFSNIT 5** se den komplette udgave af Konventionen, men den er svær at læse. Den kan du vise voksne, hvis de ikke tror på det, du siger om Børnekonventionens regler.

DETTE ER MINE RETTIGHEDER

A. ALLE BØRN HAR SAMME RET.

ALLE BØRN HAR SAMME RETTIGHEDER I SKOLE, HJEM OG FRITID.

Louise og hendes tvillingebror Frederik går i Nordby Skole. Frederik har set verdensmesterskabet i fodbold og har nok spist rigeligt med chips til. Han er vild med fodbold og vil gerne være med på fodboldholdet i Nordby Boldklub. Han har kigget på ved nogle af de fodboldkampe, som hans kammerater har spillet med i. Der har han spurgt træneren, om han kan komme til at spille med i klubben. Fodboldtræneren har svaret: Nej, det kan du ikke, for du er for fed til at være med på holdet. Louise bliver vred på sin brors vegne. De beslutter sammen at ringe til et sted, hvor de kan få hjælp og vejledning om , hvordan Frederik får lov til at være med. Du kan i **AFSNIT 3** se nogle af de steder, Frederik og Louise kan vælge at søge hjælp hos.

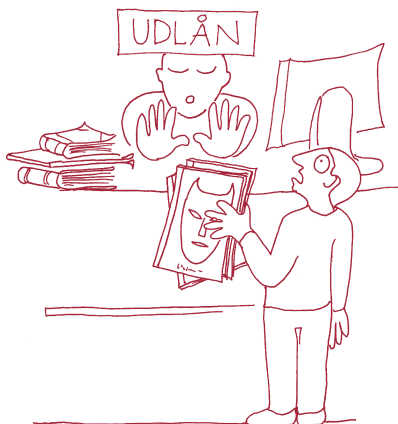
Et barn har ret til at klage og kræve sin ret efter Konventionen.

Alle børn er lige. Uanset hvilket land, de stammer fra, hvilken hudfarve og religion de har. Uanset om de er handicappede, raske eller syge, uanset hvordan de ser ud og lige meget hvad, deres forældre arbejder med.

Alle børn er lige og må ikke af nogen grund blive "forskelsbehandede". Det står i artikel 2.

Hvis du ikke hører eller ser godt, eller du på en anden måde er handicappet, skal du have lov til at være sammen med de andre børn for eksempel i skolens undervisning, hvis du ellers med dit handicap kan deltage i undervisningen. Men der gælder også en anden vigtig regel.

Du har ret til den bedste form for hjælp og beskyttelse. Skolen skal sørge for den hjælp, der er nødvendig for, at du kan være med på nogenlunde lige fod med de andre børn. For eksempel kan du blive bragt til og hentet fra skole, få stillet computer og anden hjælp til rådighed. Dette gælder også i din videre uddannelse. Hvis dine forældre ikke har penge nok til at købe kørestol eller høreapparat, får du det betalt af Staten. Det står i artikel 23.

FLYGTNINGEBØRN HAR SAMME RETTIGHEDER SOM ANDRE BØRN.

Nesrim, der er flygtet fra Libanon med sin morbror, går på biblioteket i Nyby. Han er vild med alle de mange tegneserier, der findes på biblioteket og vil gerne låne nogle hæfter. Han har desværre ikke noget sygesikringsbevis og kan derfor ikke låne. Det må biblioteket og kommunen finde ud af på en anden måde, for Nesrim har samme ret til at låne på biblioteket som danske børn.

Et barn, der kommer som flygtning til et fremmed land, skal nemlig have de samme rettigheder, som de børn, der er født i dette land. Det er ligegyldigt, om barnet følges med sine forældre eller ej. Det står i artikel 22.

Det betyder, at hvis du er kommet til Danmark som flygtning, skal du have mad og et sted at bo. Det må staten sørge for. Staten skal hjælpe dig med at søge efter dine forældre, hvis du ikke ved, hvor de er. Det står i artiklerne 9 og 10. Hvis dine forældre ikke kan findes,

må staten hjælpe dig med opholdssted og skolegang, som var du et dansk barn, der ikke boede sammen med sine forældre.

BARNETS RET TIL AT FØLGE SIN FAMILIES TRADITIONER FRA ET ANDET LAND.

Jasmin er født i Danmark af jordanske forældre og er dansk statsborger. Hun taler dansk men også jordansk. Må Jasmin tage fri fra skole en tirsdag, fordi det er jordansk helligdag, eller hvilke regler gælder for hende?

Jasmin har de samme rettigheder som andre danske børn, men hun har også lov til at tale jordansk og gå i en skole for jordanske børn. Hun må gerne tage fri for at holde de højtider, som hun har lært af sine forældre og bedsteforældre, bliver holdt i Jordan. Det står i artikel 30.

**Er der nogen,
der har fortalt
dig, at du har
en masse
rettigheder?**

MEDE LOV SKAL MAN LAND BYGGE

B. MINE RETTIGHEDER NÅR JEG BLIVER FØDT OG VOKSER OP.

HVERT BARN ER NOGET SÆRLIGT.

Johannes 8 år og hans bror Phillip 11 år har et stort problem. Deres forældre skal skilles, og de vil begge have børnene boende hos sig. De skændes hver dag, og Johannes og Phillip er kede af det. Nu skal forældrene i retten, og det er så dommeren, der skal finde ud af, hvad der er bedst for Johannes og Phillip. Men vil dommeren høre dem, og vil det, de siger, blive fortalt til deres forældre?

Et barn er noget særligt og må ikke kunne forveksles med andre. Alle børn har ret til at leve. Ethvert barn har desuden ret til at vide i

hvilket land, det hører hjemme og hvem, der er dets forældre. Det står i artiklerne 6, 7 og 8. Så vidt muligt skal din mor og far sørge for dig, til du bliver voksen og kan klare dig selv. Det står i artikel 7.

Alle børn har også ret til at vokse op i det land, de er født i. Hvis du er født i Danmark, har du ret til at vokse op i Danmark. Staten skal så godt som muligt sikre, at ethvert barn får et godt liv. Det står i artiklerne 6 og 8.

Staten – herunder de sociale myndigheder, din lærer eller din læge – skal respektere dine forældres ret til at tage sig af dig. Men staten skal også hjælpe dine forældre, hvis de ikke kan klare opgaven selv. Hvis nogle forældre ikke sørger ordentligt for deres barn, skal staten blande sig og prøve at lære forældrene at tage sig af barnet. Det står i artiklerne 5 og 18.

Hvis dine forældre ikke kan lære at tage sig af dig – eller hvis de ligefrem mishandler dig, har staten pligt til at sørge for, at du kommer væk fra dem, hvis det er bedst for dig. Det gælder også, selvom dine forældre ikke ønsker det. Du kan så komme til at bo hos en plejefamilie eller på en institution for børn. Det står i artikel 19.

Hvis du er bange for at angive dine forældre ved at give staten oplysninger, kan du rette henvendelse til en, der har tavshedspligt. Det kan for eksempel være en advokat, læge eller præst.

Tavshedspligt betyder, at personen ikke må fortælle andre, hvad du har fortalt ham eller hende. Kun hvis du giver personen lov til det, må han eller hun fortælle andre, hvad du har fortalt.

Hvis dine forældre ikke længere ønsker at leve sammen og derfor skal separeres eller skilles, kan det være, at de ikke kan blive enige

om, hvad der er bedst for dig i fremtiden. De kan måske som Johannes og Phillips forældre ikke blive enige om, hvem der skal have forældremyndigheden over dig.

Den, der har forældremyndigheden, træffer de vigtigste beslutninger for dig, indtil du må og kan træffe dem selv.

Hvis dine forældre ikke kan blive enige om at have forældremyndigheden over dig i fællesskab, må en dommer i den lokale Ret beslutte, om din far eller din mor skal have forældremyndigheden over dig. Det står i artikel 9.

Det står også i Konventionen, at de personer, afgørelsen er vigtig for, skal have lov til at sige, hvad de mener. Dommeren vil høre, hvad din mor og far har at sige. Men din mening skal, når du er blevet større, også være med i beslutningen. Dommeren skal derfor lytte til, hvad du har at sige.

Dommeren vil bede Johannes og Phillips forældre tage børnene med i retten. Dommeren vil tale med Johannes og Phillip, uden at deres mor og far hører på. Dommeren vil ikke fortælle nogen, hvad børnene og dommeren har talt om. Dommeren vil, ud fra alle de oplysninger dommeren har fået, beslutte hvem af forældrene, det er bedst tager sig af Johannes og Phillip i fremtiden.

BØRN HAR RET TIL REGELMÆSSIGT AT SE DEN AF DERES FORÆLDRE, DE IKKE BOR HOS, HVIS DET ER GODT FOR DEM.

Christoffer og Carl, der er 7 og 9 år, har forældre, der er skilt. Deres mor har af dommeren fået forældremyndigheden over dem begge. Deres far er rejst tilbage til København, hvor han er født. Her bor han sammen med sin nye familie. Det er bestemt af Staten, at Christoffer og Carl skal se deres far hver 14. ende dag i weekenden. Deres far kan ikke rejse til Ålborg, hver gang Christoffer og hans bror skal på samvær. Derfor sender deres far togbilletter, så de kan rejse over til ham. Deres mor vil ikke have, at Christoffer og Carl rejser til deres far, fordi hun synes, at det er for uroligt med hans nye familie.

Den ene af forældrene har ikke ret til at forhindre regelmæssig kontakt med den anden af forældrene. Det står i artikel 9. Derfor skal staten sørge for, at Christoffer og Carl kommer på samvær hos deres far.

Hvis det kan bevises, at det ikke er godt for barnet at se den anden af forældrene, må staten bestemme, at der ikke skal være samvær/kontakt med denne.

Staten skal også bekæmpe, at børn ulovligt bliver fjernet til udlandet eller ikke bliver sendt hjem igen efter samvær. Det står i artikel 11.

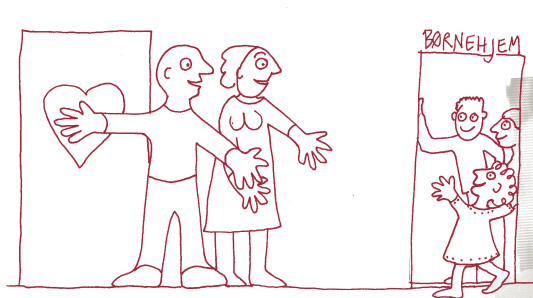
Hvis du ikke ved hvem, der er dine forældre, har du ret til at få det at vide. Det kan være, fordi de er døde, da du var helt lille eller, du som lille barn er blevet adopteret af andre forældre eller, du er blevet skilt fra dine forældre, fordi de sidder i fængsel. Det står også i artikel 9.

ANDRE LANDE SKAL RESPEKTERE, AT BØRN HAR RET TIL AT HAVE DIREKTE KONTAKT MED DERES FORÆLDRE.

Julies forældre lever i forskellige lande. Hendes mor arbejder som sygeplejerske i Ålborg. Hendes far har arbejde som ingeniør i et dansk firma i Kina. Julie bor hjemme hos sin mor. Julie ser kun sin far, når han er på ferie i Danmark eller, når Julie får mulighed for at komme ud og besøge ham i Kina. De savner alle hinanden. Julies mor har derfor søgt et job på et hospital i Beijing.

Et land, der har tiltrådt Konventionen, har pligt til at respektere en families ønske om at blive genforenet på længere ophold. Landet skal også hjælpe familien med at gøre det muligt. Det står i artikel 10. Kina skal give Julie mulighed for at bo i landet sammen med sine forældre.

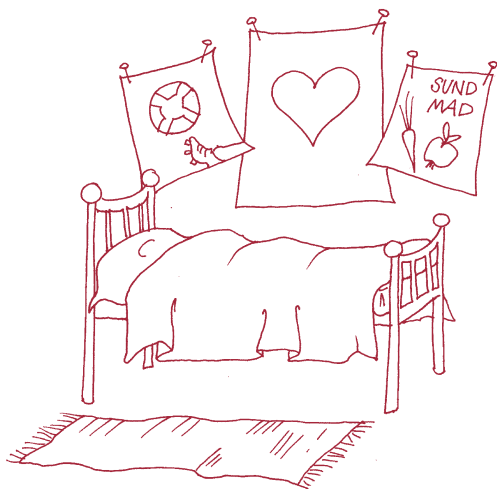

BØRN OG ADOPTION.

Sofie er 5 år gammel. Hun har levet på børnehjem i 4 år, fordi hendes forældre begge døde ved en bilulykke. Hun har ingen familie, og hun ønsker meget at leve i en rigtig familie med far og mor og eget værelse. Andreas og Maria har været gift i 3 år. De vil gerne selv have børn, men lægen har sagt, at de ikke kan få børn. Derfor har de besluttet at adoptere et barn. Men vil de være gode forældre for Sofie?

Hvis nogen ønsker at adoptere et barn, bliver det af staten grundigt undersøgt, om de kan sørge godt for barnet. For et barn må kun adopteres, når det er bedst for barnet. Det står i artikel 21.

De, der gerne vil være forældre, må som udgangspunkt ikke have været i fængsel, og mindst en af forældrene skal have et godt job. Forældrene skal også tjene nok til at kunne sørge godt for barnet.

BØRNS RET TIL MAD, HJEM OG SUNDHED.

Jonas' og Mads' far har været arbejdsløs i næsten et år. Han får understøttelse hver måned, men det kan knap nok dække familiens udgifter. For 2 måneder siden fik deres mor tvillinger. Nu er de fire søskende. Deres mor kan tidligst gå på arbejde, når barselsorloven er forbi. Deres mor har kun arbejde halvdelen af dagen, og hendes løn er lav. Derfor må børnenes forældre gå til den kommune, som familien bor i, og søge om støtte til familien. Kommunen kan blandt andet komme til at betale en del af det, det koster familien at bo i deres hjem.

Alle børn har nemlig ret til et hjem, tilstrækkelig mad og tøj. Normalt betaler barnets forældre for dette, men hvis forældrene ikke tjener penge nok, skal Staten hjælpe forældrene med penge. Det står i artikel 27.

Børnekonventionen bestemmer også, at du skal hjælpes til at være så sund og rask som muligt. Derfor har du ret til lægehjælp, sygehusbehandling og medicin. Det står i artikel 24.

Men det kan være vanskeligt eller umuligt for en stat at sørge for børnene, hvor der for eksempel hersker krig, hungersnød eller er sket andre katastrofer.

Det kan være umuligt for en stat at skaffe mad og et sted, hvor børnene kan overleve. For at også sådanne lande kan opfylde Børnekonventionens bestemmelser, skal rige lande støtte dem ved eksempelvis at sende læger, medicin, hjælpe med bygning af sygehuse, børneinstitutioner o.s.v.

C. MIT PRIVATE LIV.

BØRN OG BREVE.

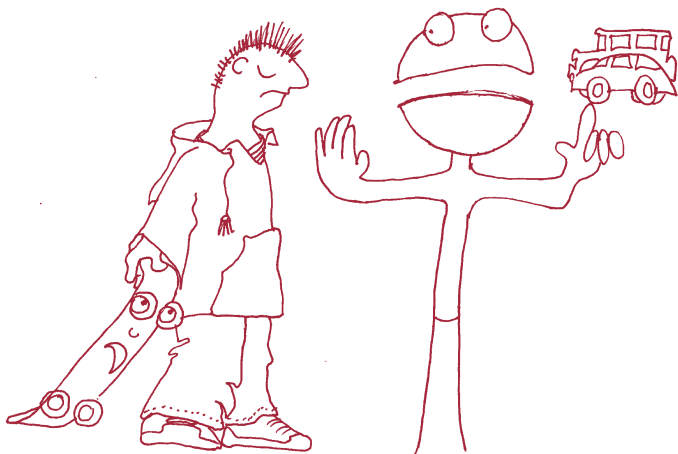
Hvad er nu det? Asta har gået og ventet på et brev. Hun har nemlig fået en kæreste, men konvolutten, hun sidder med i hånden, er revet op i den ene side. Asta tror, at det er hendes far, der gerne ville læse brevet først. Asta bliver ked af det. Hendes far siger, at det må han godt, for han vil bare passe på hende.

Den, der sender et brev med posten, skal kunne være helt sikker på, at det ikke må åbnes af andre end den, det er sendt til. Det gælder også børns post. Det står i artikel 16. Børn skal kunne sende hemmeligheder til hinanden, og derfor har hverken Astas mor eller far, søskende eller andre lov til at åbne Astas post.

Du har ret til at have et privatliv uden, at de voksne må blande sig. Hvis du engang imellem har lyst til at være alene på dit værelse, skal din familie respektere, at du ikke vil forstyrres. Men dine forældre må godt komme ind på dit værelse og se efter, om der foregår noget, som dine forældre mener ikke er godt for dig.

Dine forældre har nemlig ansvaret for, at du bliver opdraget og vokser op på en god måde. De har ret og pligt til at passe på dig og kan forbyde dig at gøre visse ting. Hvis det er nødvendigt, skal staten hjælpe dine forældre undervejs. Det står i artikel 5.

Staten skal nemlig sikre, at børn bliver aktive, ansvarlige og tolerante mennesker med respekt for deres forældre, andre mennesker, menneskerettigheder, miljø og kultur i deres eget land og i resten af verdenen. Det står i artikel 29.

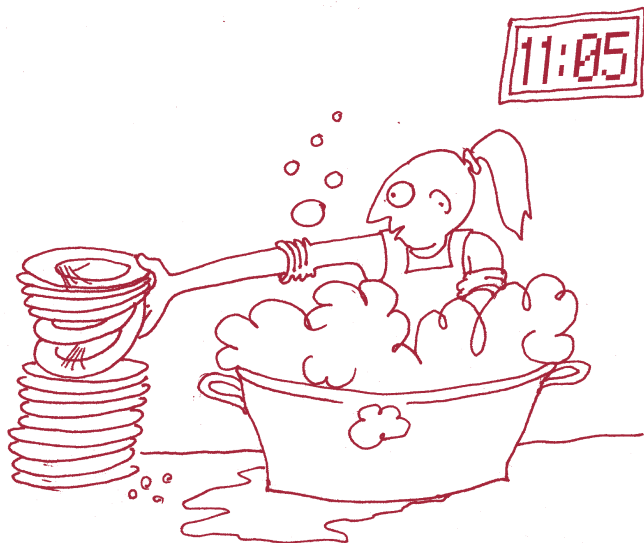

BØRN OG FRITID.

I Lilleby vil Byrådet nedlægge byens legeplads, fordi der skal laves et parkeringshus på stedet. Børnene er kede af det, for det betyder, at deres skateboardrampe forsvinder, og at de så ikke har et sted, hvor de kan mødes.

Børnekonventionen bestemmer, at børn har ret til et sted, hvor de kan lege i det fri. Det står i artikel 31. Derfor kunne børnene skrive til borgmesteren: "Hr. Borgmester har De en anden god plads, hvor vi let kan komme hen. Vær venlig at huske på Børnekonventionen, for der står, at børn skal have lov til at lege og dyrke deres fritidsinteresser".

Artikel 31 forhindrer nemlig ikke, at kommunen kan sælge grunden, men borgmesteren bør være opmærksom på, at børnene har et godt og beskyttet sted at lege og dyrke fritidsinteresser i byen.

D. MIN SKOLE OG UDDANNELSE.**BØRN OG SKOLE.**

Sita - en 12årig pige - må hver dag hjælpe i sine forældres restaurant på Storegade. Det sker derfor tit, at Sita ikke kommer i skole.

Anna fra Herlev er 8 år. Hun vil ikke gå i skole. Hun har ingen kammerater, og det går ikke godt i skolen.

Sita kan ikke gå i skole, og Anna vil ikke. Børnekonventionen bestemmer, at børn kan kræve og har pligt til at gå i grundskolen eller modtage tilsvarende undervisning. Så både Sita og Anna skal gå i skole. Det siger artikel 28.

Artiklen bestemmer, at alle børn skal gå i grundskole, og at det skal være gratis. I Danmark er det bestemt, at børn skal have mindst 9 års undervisning enten i folkeskolen eller andet sted, når bare barnets undervisning er godkendt som værende lige så god som i folkeskolen. Børnehaveklasse tæller ikke med i de 9 år.

Det er ikke alle børn, der er glade for at gå i skole, men det er vigtigt at gå i skole for at lære noget, så man som voksen kan klare sig bedst muligt. Derfor har Konventionen bestemt, at det er en pligt for barnet at gå i grundskolen.

Staten - det er her læreren, skoleinspektøren og kommunen, må derfor sørge for, at der gives Sita mulighed for at komme i skole, og må hjælpe Anna fra Herlev, så hun fortsætter i skolen.

E. HVAD MÅ JEG TRO OG MENE.

BØRN OG TRO.

Peter 11 år og Katrine 15 år er søskende og bor i Helsingør. Ingen af dem interesserer sig for kirke eller religion. Deres forældre er derimod begyndt at gå i kirke. De ønsker, at Peter og Katrine skal døbes i den lokale sognekirke og at Peter, når han er gammel nok, skal konfirmeres.

Det kan være svært på dette område at finde ud af, om forældrene eller børnene bestemmer.

I Børnekonventionen står, at børn har religionsfrihed. Det har voksne også, og det er samtidig bestemt i Børnekonventionen, at dine forældre har ret og pligt til at vejlede dig om religion. Det står i artikel 14.

Religionsfrihed betyder, at man selv bestemmer, om man vil gå i

kirke og deltage i kirkens liv. Man bestemmer desuden, om man vil være protestant, katolik, muslim, buddhist eller noget andet. Man kan også bestemme, at man vil være ateist. Det betyder, at man ikke tror på, at der findes nogen Gud.

De samme regler og begrænsninger, der gælder for voksnes religionsfrihed i Danmark, gælder også for børn. Hverken voksne eller børn må for eksempel dyrke Gud på en sådan måde, at det skader mennesker eller staten. Det står i den Danske Grundlov, som er den vigtigste lov i Danmark. Grundloven er grundlaget for alle andre love.

Men Børnekonventionen bestemmer også, at staterne selv kan lave regler om, at barnet alligevel ikke kan bestemme for sig selv på dette område. Det står også i artikel 14. I Danmark er sådan nogle regler vedtaget i en lov, der handler om medlemskabet af den Danske Kirke også kaldet "Folkekirken".

I den danske lov står der, at indtil du er 18 år gammel -, bestemmer dine forældre over dig med hensyn til dit tilhørsforhold til "Folkekirken". Men der er også en regel om, at når du er 15 år, skal du og dine forældre være enige om de beslutninger, der træffes omkring medlemskabet. Hvis I ikke er enige, kan en beslutning ikke blive til noget.

Må Peter og Katrines forældre bestemme for dem, eller bestemmer de selv?

Svaret kan du ikke finde direkte i Børnekonventionen. Svaret skal først og fremmest findes i de særlige regler, der gælder om dette i Danmark.

FORÆLDRE HAR RET OG PLIGT TIL AT VEJLEDE BARNET OM RELIGION

Forældre må efter de særlige danske regler bestemme, at Peter på 11 år skal døbes og konfirmeres, imedens Sabine på 15 år derimod kan bestemme, at hun ikke skal døbes og dermed blive medlem af "Folkekirken".

Selvom reglerne er sådan, vil de fleste præster – når barnet nærmer sig konfirmationsalder omkring de 13 år – nok vælge at lytte til barnet. Når Peter bliver gammel nok til at gå til konfirmationsforberedelse, vil præsten spørge Peter, om han gerne vil konfirmeres. Hvis Peter svarer nej, vil præsten sandsynligvis ikke konfirmere Peter.

Hvis et ældre barn gerne vil døbes, selvom dets forældre er imod det, vil kirken nok også lytte til barnet og forsøge at finde en løsning.

BØRNS RET TIL AT MENE, FÅ INFORMATION OG YTRE SIG.

Johanne, der er 12 år har sammen med sin veninde Cecilie, der er 16 år, lyst til at lave et ungdomsblad. De ved ikke, om det kan lade sig gøre, og de vil begge gerne være redaktør af bladet med ansvar for bladets indhold.

Børnekonventionen nævner i flere artikler, at din mening om alt, hvad der vedrører dig, er vigtig. Du skal hjælpes til at turde sige din mening. Du skal høres og lyttes til, inden der på bestemte områder træffes afgørelser i spørgsmål, der har med dig at gøre. Jo ældre du er, jo mere vil der blive lagt vægt på din mening. Det står i artikel 12.

Men Konventionen bestemmer også, at du har lov til at sige din mening om alt muligt andet. Det kaldes, at du har "ytringsfrihed". Det står i artikel 13.

Du har ytringsfrihed efter de samme regler og begrænsninger, der gælder for voksne i Danmark.

Johanne og Cecilie må gerne lave deres eget blad. Det bliver Cecilie, der bliver redaktør af bladet. I Danmark findes der nemlig en lov, der bestemmer, at et blad skal have en ansvarshavende redaktør over 15 år.

Der skal være én, der har ansvaret for indholdet i bladet. Det kan nemlig skade andre, at man i et blad for eksempel skriver noget forkert. Et barn under 15 år kan ikke drages til ansvar for de meninger, det kommer med. Det kan et barn på 15 år derimod.

Ytringsfrihed betyder også, at du har ret til at søge og modtage alle mulige oplysninger fra hele verden. Du har ret til at viderebringe dine oplysninger og tanker. Det står i artikel 13. Du må skrive læserbreve i aviser og ugeblade, indsamle underskrifter, udsende pressemeddelelser. Du må også på anden måde udtrykke din mening offentligt,

mundtligt og skriftligt eller kunstnerisk, når bare det ikke skader andre.

Staten har pligt til at sikre, at du kan få oplysninger på et sprog, der kan forstås af børn. For eksempel skal du have mulighed for at få oplysninger fra bøger, blade, fjernsyns- og radioudsendelser og kunst beregnet for børn. Det gælder også børn af anden etnisk oprindelse. Staten skal også beskytte dig mod skadelig påvirkning. Det står altsammen i artikel 17.

Du må gerne slutte dig sammen med andre børn eller voksne, du har fælles meninger med, når bare det sker på en fredelig måde. Det står i artikel 15. Det betyder, at du også gerne må være med i demonstrationer, når det sker på en lovlig og fredelig måde. Ved en demonstration viser man andre sin mening om et bestemt emne.

F. HVAD ER MISHANDLING OG MISBRUG, OG HVILKE RETTIGHEDER HAR JEG, HVIS JEG KOMMER UD FOR DET.

11 artikler i Børnekonventionen handler om, hvordan børn beskyttes mod overgreb. Du kan nok forstå, at dette er et vigtigt emne i Konventionen. De stater, der har underskrevet Konventionen, vil frem for alt beskytte dig mod mishandling og misbrug.

Børnekonventionen beskytter dig mod enhver form for mishandling og misbrug. Er skaden sket, har du ret til hjælp. Det står i artiklerne 19 og 39.

Ved mishandling og misbrug tænkes der specielt på vold og tortur imod børn, sexmisbrug, misbrug ved rusmidler, salg af børn, anvendelse af børn i krig og udnyttelse af børns arbejdskraft.

Her kan du læse, hvordan Konventionen beskytter børn mod overgreb. Eksemplerne handler især om den slags mishandling og misbrug, der sker i Danmark.

BØRN SKAL BESKYTTES MOD VOLD.

Anna er stukket af hjemmefra. Hun kan ikke længere holde det ud. Annas far drikker hver dag. Han har ikke haft arbejde, siden bilværkstedet lukkede. Annas far hjælper ikke til i hjemmet. Annas mor skælder ud, når faren drikker. De skændes, og så drikker Annas far endnu mere. Tit, når han er fuld, slår han Anna, fordi han synes, hun spiller for høj musik, eller bare fordi han er i dårligt humør. Derfor har Anna pakket sin lille rygsæk og er gået. Børne- og Unge afdelingen i kommunen har hjulpet Anna. Kommunen har skaffet hende et sted, hvor hun kan bo sammen med andre børn, og hvor der bliver sørget for hende. En dame fra kommunen har været hjemme hos hendes forældre. Annas far forstår nu, at han er alkoholiker, og at han må på afvæjning. At han har gjort Anna ondt, er han i dag meget ked af.

Børnekonventionen bestemmer, at børn skal beskyttes mod enhver form for vold.

Der findes mange former for vold. Du skal for eksempel ikke finde dig i på nogen måde at blive slået eller med vold at blive tvunget til noget.

Det er i Danmark ikke længere tilladt at afstraffe dig ved at give dig en ørefigen, en endefuld eller slå dig på anden måde. Dog bliver den, der giver dig en ørefigen, ikke straffet.

Hvis forældre bliver ved med at slå deres barn, eller begår vold mod det så barnets helbred eller liv er i fare, er det næsten altid bedst, at barnet kommer til at leve adskilt fra sine forældre.

Det er sørgeligt, men staten – det vil her sige de sociale myndigheder – skal sørge for, at barnet får en god plejefamilie eller bliver anbragt i et boligfællesskab med andre børn. Staten skal også forsøge at give barnet en god og sikker kontakt til forældrene.

BØRN SKAL BESKYTTES MOD SEXMISBRUG.

Ole, der er vikar for klassens lærer i gymnastik, har bedt om, at Jacob hjælper til med at rydde op efter timen. Da de kommer ind i redskabs-skuret, begynder Ole at tage på Jacob. Jacob ved ikke, hvad han skal gøre ved det, vikaren udsætter ham for.

Ingen må have sex med et barn under 15 år. Den voksne begår en strafbar handling ved at have sex med et barn under 15 år. Denne regel gælder for at beskytte barnet. Reglen står i den Danske Straffelov.

Sexmisbrug er når voksne lokker eller tvinger et barn - uanset hvor

gammelt barnet er - til seksuel handling. Misbrugt kan for eksempel være ved berøring af barnets private dele af kroppen, forsøg på med egen kønsdel at trænge ind i barnets mund eller andre steder på barnets krop. Det er også misbrug at fotografere eller filme barnet for at bruge billederne seksuelt.

Den, der misbruger et barn, er tit en person, der kender barnet godt og er tit én barnet har tillid til. Det kan være et familiemedlem men også en person på sportspladsen, i fritidsinstitutionen, en ansat på skolen eller en kammerat, som bruger din tillid til at komme seksuelt i kontakt med dig.

Man kalder det incest, når nære biologiske familiemedlemmer har sex med hinanden. For eksempel er det incest, når en mor eller en far eller en af bedsteforældrene - har sex med et barn i familien eller to søskende har sex med hinanden. Incest er forbudt, også selvom

det ikke foregår med børn.

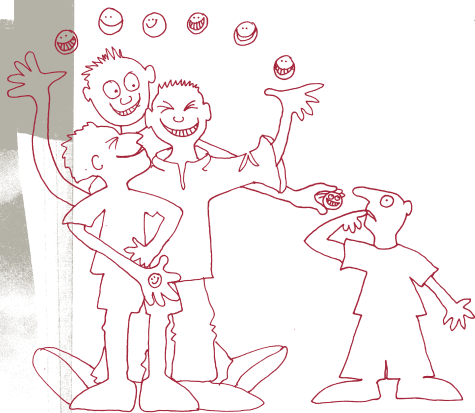
Det er ikke incest, hvis din mors eller fars nye kæreste lokker eller tvinger dig til seksuelle handlinger. Men det er også seksuelt misbrug og strengt forbudt.

Du skal ikke skamme dig over at fortælle, hvad der er sket, hvis du har været ude for incest eller andet misbrug, da det aldrig er din skyld uanset, hvordan det er foregået.

Børnekonventionen bestemmer, at Staten har pligt til på alle tænkelige måder at beskytte dig mod seksuel udnyttelse og andet misbrug. Det står i artikel 34.

Er du blevet misbrugt eller udnyttet, er det meget vigtigt at tale med én du har tillid til, f.eks. én fra din familie, en ven eller en lærer. Man kan også henvende sig til et af de kontaktsteder, der er nævnt i **AFSNIT 3**. Det er meget vigtigt, at du får talt med nogen - ja helt nødvendigt -, for selvom du måske ikke er klar over det, kan der være sket en skade, som gør, at du skal have hjælp. Husk, du sladrer ikke, når du søger hjælp.

Det barn, der har været udsat for sexmisbrug skal have hjælp, så det kan komme bedst muligt over det, der er sket. Det står i artikel 39.

BØRN SKAL BESKYTTES MOD RUSMIDLER.

Mads på 12 år er blevet inviteret til fest, og nogle af hans klassekammerater har fået fat på nogle små piller, de kalder grinepiller. Mads ved ikke, hvor de har fået pillerne fra, og han tør ikke fortælle sine forældre om pillerne. Mads har aldrig prøvet at spise andet end vitaminpiller derhjemme. Drengene, der har pillerne, er dem, Mads synes er sjovest at være sammen med. Mads, som glæder sig meget til festen, tænker, at han nok er nødt til at prøve en pille, selvom han ikke er tryk ved det. Heldigvis finder Mads på at slå op på www.poon.dk.

Ved rusmidler forstås man blandt andet tobak, alkohol, og narkotika. Narkotika er for eksempel hash, pot, kokain, speed, sniffestoffer, amfetamin, heroin, fantasy, psilocybinsvampe, poppers og ecstasy. Der findes mange andre, og der kommer hele tiden nye navne til på listen. Der er ingen garanti for, hvad der er inden i de enkelte stoffer, der tit er blandet af mange ting.

Det er let at få et problem med rusmidler, for de bliver tilbudt børn

på mange måder, hvor det kan være svært at få sagt nej.

Du vil måske også gerne være med i gruppen af dem, der er smarte. At tilhøre den hurtige eller seje gruppe er at gå i det rigtige tøj, at gøre det de andre gør, at lytte til den samme musik, at være sammen og være seje sammen. Den, der ikke gør det, bliver måske holdt udenfor gruppen. Selvom, det i situationen kan være det eneste rigtige at sige nej, kan det også være meget svært.

Man kan blive afhængig af alle rusmidler. Rusmidler virker forskelligt, men fælles er det, at de forstyrrer, den måde hjernen naturligt virker på. Det kan opleves som en rus – men bagefter følger som regel en nedtur, som kan mærkes både på kroppen og humøret. Hvert år dør mange mennesker af deres misbrug, fordi kroppen og sindet ikke kan tåle op og nedturene.

Hjernen er meget sart, og du tager som barn mere skade af rusmidler end voksne, fordi du stadig vokser. Så længe du vokser, er du ikke fuldt udviklet hverken i kroppen eller i dit sind. Din udvikling kan blive ødelagt eller sat tilbage. Derfor skal specielt børn beskyttes mod rusmidler.

Det er svært at beskytte børn på dette område.

De stater, der har underskrevet Børnekonventionen, har pligt til at oprette love, som beskytter børn mod ulovligt brug af rusgifte. Det står i artikel 33.

De rusmidler artikel 33 handler om, er de særligt farlige rusmidler som for eksempel heroin, ecstasy, kokain, speed, sniftestoffer, amfetamin, fantasy, hash, pot, svampe, poppers og andre stoffer af samme slags.

I Danmark er omgang og handel med narkotika ulovligt og straffes strengt.

Der findes i Danmark også særlige lovbestemmelser om salg af alkohol, der skal beskytte børn. Loven forbyder salg af alkohol til børn under 16 år. Loven forbyder også, at der på restauranter, barer og fra automater sælges stærke drikke til børn, der ikke er fyldt 18 år.

Staten skal oplyse og rådgive dig og dine venner om faren ved misbrug af rusmidler. Det står i artikel 24. Derfor er der mange kampanjer for børn og unge om alkohol og rygning. Det er bestemt, at der på cigaretpakkerne med store bogstaver skal stå, hvor farligt det er at ryge.

For at denne form for beskyttelse skal virke, er det vigtigste, at du hører efter, spørger, hvis du er i tvivl og tager oplysningerne alvorligt.

Skulle du have fået et misbrugsproblem - måske er du allerede blevet afhængig - står der i Konventionen, at du har krav på at få behandling og afvænnning af læger og særlige behandlere. Det står i artikel 39.

BØRN SKAL BESKYTTES MOD KRIG.

Nikolaj er 16 år og netop kommet hjem fra sejlads med Skoleskibet Danmark. Han kunne nu godt tænke sig at blive matros i Søværnet.

Der er mange områder i verden, der er hærget af krig. I mange lande - for eksempel i Afrika, Asien og Mellemøsten, må børn ofte drage i krig som soldater. Tit bliver de brugt til at undersøge, om fjenden har lagt miner i jorden. Hvis børnene rammer en mine eksploderer den, og mange børnesoldater dør eller bliver invalide.

Børnekonventionen forsøger at forhindre, at børn bliver brugt som soldater i krig.

Det er bestemt i Konventionen, at et barn skal være mindst 15 år, før det kan blive soldat. Det står i artikel 38. De Forenede Nationer og mange stater har ønsket, at det helt forbydes, at børn bliver soldater. Men mange af de lande, der er i krig, har ikke villet acceptere en ændring af aldersgrænsen.

De Forenede Nationer har i år 2000 foreslået et valgfrit tillæg til Børnekonventionen. I tillægget står der, at børn skal være mindst 16 år, før de kan blive soldater, og at de 16 - 18 årige skal beskyttes bedre end tidligere.

Men i Danmark gælder på dette område en særlig lov, der forbyder børn at blive soldater. Til gengæld skal unge mænd i Danmark melde sig til militæret i det år, hvori de er fyldt 18 år.

Nikolaj kan derfor ikke komme i flåden, før han er fyldt 18 år. Det gælder også i alle andre lande, at Nikolaj ikke kan blive soldat førend, han er blevet 18.

Men børn skal også på anden måde beskyttes mod krig. Det står også i artikel 38. En stat må give børn ret til indrejse, hvis der er krig i deres hjemland. Danmark har derfor særlige og beskyttende regler for børn, der kommer fra lande, der er i krig.

BØRN SKAL BESKYTTES MOD MISBRUG AF DERES ARBEJDSSEVNE.

Tobias har en dyr hobby. Han surfer på Internettet. Computeren har han fået i gave til sin 13 års fødselsdag af sine forældre, men der stod på fødselsdagskortet, at han skal være med til at betale for sin brug af Internettet, og derfor har Tobias tænkt på at tage et job som avisbud. Han skal efter jobannoncen bringe aviser ud 2 hverdage om ugen. Må han det?

Børn kan fra de ikke er særligt gamle arbejde og tjene penge. Det kan på forskellig måde udnyttes af voksne. Men børn kan også selv ville arbejde mere, end det er sundt for dem. Ikke alle lande overholder reglerne om børnearbejde. Man mener, at flere hundrede millioner børn i alderen mellem 5 og 14 år selv tjener til deres egen forsørgelse

eller må give forældrene penge.

Børn er specielt udsat for misbrug og udnyttelse af deres arbejdskraft. For de er billigere at ansætte end voksne.

Børn, der arbejder meget, har ikke tid og energi til at gå i skole og lære. Men børn har både ret og pligt til at deltage i undervisning i grundskolen. Det står i artikel 28.

De børn, der bliver udnyttet arbejdsmæssigt, har ikke mulighed for at deltage i fritids- og kulturliv for børn. Børnekonventionen bestemmer, at børn har ret til frihed, hvile og til at lege. Det står i artikel 31.

Men skal børn arbejde, bestemmer Børnekonventionen, at de ikke må udnyttes eller sættes til skadeligt eller farligt arbejde. Staten skal selv lave regler, der beskytter børnene. Det står i artikel 32.

Danmark har særlige regler for børn, der vil arbejde. Børn skal have tilladelse af deres forældre til at arbejde. Børn under 13 år må som udgangspunkt ikke arbejde udenfor almindelig husholdning. Dog kan politiet tillade, at du deltager i teater-, sports- og modelopvisninger.

Hvis du er mellem 13 og 15 år og stadig skal gå i skole, må du godt arbejde med lettere erhvervsarbejde 2 timer dagligt på skoledage. På fridage må du arbejde op til 7 timer men i alt ikke mere end 12 timer om ugen. I skoleferier må du dog arbejde op til 35 timer om ugen men ikke mellem kl. 20.00 og kl. 6.00 om morgenen. Du skal have fri mindst 14 timer samlet pr. døgn.

Hvis du er under 15 år og ikke længere skal gå i skole, må du højst have en arbejdstid, som er sædvanlig for en voksen, der laver det samme. Det betyder, at du højst må arbejde 7 timer om dagen og 35 timer om ugen i alle uger. Du skal have fri mindst 14 timer samlet pr. døgn.

Hvis børn skal arbejde,
bestemmer Børnekonventionen,
at de ikke må udnyttes
eller sættes til
skadeligt eller farligt arbejde

Børn fra 13 til 15 år er også beskyttet på andre måder. For eksempel skal den, der har ansat barnet, give besked til forældrene om ansættelsen. Arbejdsgiveren skal fortælle, hvor mange timer barnet arbejder, om det kan være farligt arbejde, og hvad der er gjort for at sikre, at barnet ikke kommer til skade.

Tobias kan derfor godt sige ja til jobbet, hvis aviserne kan bringes ud på 2 timer pr. gang, og hvis udbringningen kan ske efter skoletid men inden kl. 20.00 om aftenen eller om morgenen fra kl. 6.00 til, Tobias skal være i skolen.

For børn over 15 år gælder der andre regler. Reglerne er også forskellige for børn, der skal gå i skole, og børn der ikke skal.

Isabella er en 14 årig pige, der har været model og nu er blevet antaget til at spille med i en tv serie. Isabella vil gerne have de penge, hun tjener, sat ind på sin børneopsparing, så hun senere kan få råd til en uddannelse. Hendes forældre glæder sig derimod til, at de kan flytte til et større hus, når Isabella kommer til at tjene mange penge.

Børnekonventionen bestemmer, at det arbejde, du har, ikke må forstyrre din uddannelse og udvikling, ligesom du ikke må udnyttes økonomisk. Det står i artikel 32.

Den danske Vægemålslov bestemmer, at når du er fyldt 15 år, råder du selv over det, du tjener. Men Forældreansvarsloven bestemmer at dine forældre, hvis du er under 15 år, og det er nødvendigt, kan bruge dine indtægter til for eksempel bolig eller at give dig mad og tøj.

Isabellas og hendes forældre har et godt hjem. Hendes forældre må derfor acceptere, at lønnen sættes ind på Isabellas konto. De kommer derfor ikke til at bo i et større hus for hendes penge.

6. HVIS JEG HAR GJORT NOGET, DER ER FORBUDT ELLER STRAFBART, HVILKE RETTIGHEDER HAR JEG SÅ?

BØRN OG FÆNGSEL.

William 13 år, der er meget stor af sin alder, bliver en aften af politiet taget på fersk gerning. Han står og maler på et S-tog, der holder for natten bagved stationen. Han opgiver straks sit navn og alder, men politiet tror ikke på ham og vil i øvrigt have ham til at oplyse navnet på den kammerat, han var sammen med. Hvad tror du, der sker med William?

Du har ikke kun brug for beskyttelse, hvis andre overtræder dine rettigheder. Du har også brug for beskyttelse, hvis du har begået noget forkert. For børn kan i en sådan situation ikke tåle at blive behandlet som voksne. De skal også her passes særligt på for ikke at tage skade.

Det er selvfølgelig forkert at begå noget forbudt eller strafbart, lige

meget hvor gammel du er, og hvad grunden er. Derfor bestemmer staten, hvad der skal ske, når det bliver opdaget, at et barn har begået noget forbudt eller strafbart.

Men du skal huske, at et barn altid kan få hjælp til at komme ud af en situation, hvor det er gået galt.

Børnekonventionen bestemmer, at børn skal behandles særligt hos politi og domstole alt efter deres alder. Børn skal holdes tilbage i kortest mulig tid og må ikke komme i fængsel med voksne. Børn

skal helst ikke straffes som voksne men hjælpes tilbage til et normalt liv hurtigst muligt. Det står i artikel 37 og 40.

Selvom du har stjålet i supermarkedet, ødelagt en bil eller slået andre børn, skal du have særlig behandling af politi og domstole.

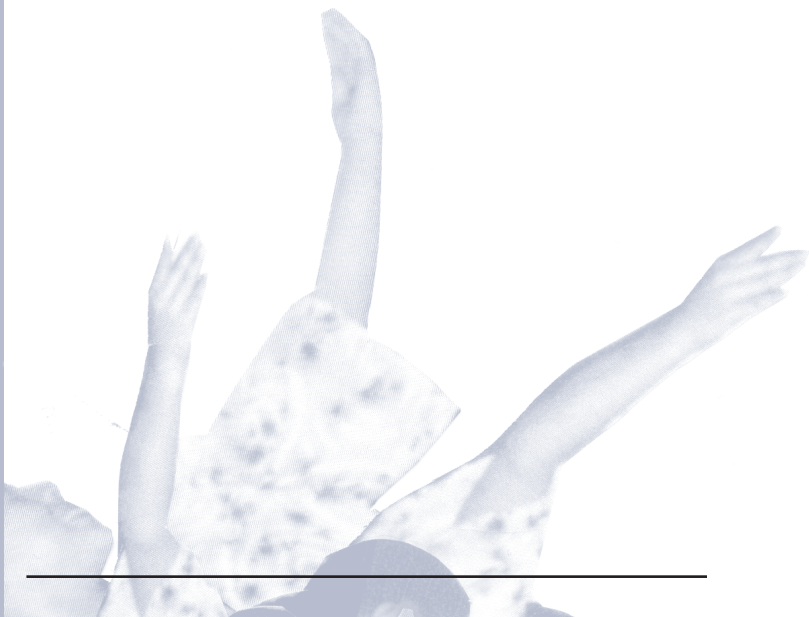
Børnekonventionen kræver, at alle stater skal fastlægge en alder, fra hvilken børn kan blive straffet for deres handlinger. Konventionen kræver også, at staten laver særlige hjem for børn, der enten har gjort noget strafbart eller mistænkes for det. For børn skal straffen være en hjælp til at finde den rigtige vej til at føre et normalt liv uden vold og andre forbrydelser.

Politiet tager ikke William med på politistationen. Han bliver overgivet til de sociale myndigheder. I Danmark bestemmer loven nemlig, at børn under 14 år ikke kan straffes, men at der kan træffes andre foranstaltninger, hvis barnet har begået en strafbar handling.

Når du er 14 år – det vil sige over det, man kalder den kriminelle lavalder – kan du i Danmark blive anholdt og straffet for din misgerning ved en domstol. Men ingen må pine dig eller tvinge dig til at sige, at du er skyldig. Børn må ikke sidde i fængsel sammen med voksne fanger, og de må have lov til at have kontakt med deres familier. Børn får også andre og mildere straffe end voksne.

Børn, der bliver mistænkt, skal have en voksen til at forsvare sig. Det kan være forældrene, og i andre tilfælde skal det være en advokat, der hjælper dem. Ved en domstol skal barnet have hjælp af en advokat.

HIVEM KAN HJÆLPE MIG?

DU KAN SELV SØGE HJÆLP.

Hvis du har brug hjælp, fordi dine rettigheder er blevet overtrådt, eller du har det dårligt på anden måde, bør du tale om det med én, du har tillid til. Du kan også søge hjælp nogle af de steder, der er nævnt i skemaet nedenfor, men du skal vide, at der findes mange andre steder at hente hjælp. Prøv at find et udtryk, der dækker din situation, og find det/de steder, du kan kontakte.

Henvendelse kan altid ske anonymt, - det vil sige, uden at du behøver at opgive dit navn. Du bliver måske spurgt, om du ikke har en voksen, der kan hjælpe dig, - f.eks. et familiemedlem, en bekendt, en lærer eller din læge. Kun hvis det er meget nødvendigt, vil hjælperen spørge, om myndighederne skal indblandes. Men kontakt til myndighederne sker kun, hvis du selv vil det.

A: Jeg har det ikke godt i hjemmet på min opholdsinstitution eller i min fritidsaktivitet	Børnetelefonen, Ungdommens Røde Kors/Ung på Linie, Kommunen
B: Jeg har det ikke godt i skolen	Danske skoleelever, din lærer, Ungdommens Røde Kors/ Ung på Linie
C: Jeg har det ikke godt på mit arbejde	Job-patruljen, Arbejdstilsynet
D: Jeg har gjort noget forkert/ulovligt	Børnetelefonen, Ungdommens Røde Kors/Ung på Linie, politiet, en advokat
E: Jeg har problemer med venner	Ungdommens Røde Kors/Ung på Linie, Børnetelefonen
F: Jeg spiser forkert	Din læge, Landsforeningen mod spiseforstyrrelser
G: Jeg er bange og meget ulykkelig	Børnetelefonen, Ungdommens Røde Kors/Ung på Linie, Døgnkontakten, Livslinien, din præst
H: Jeg har problemer med sex	Foreningen Sex og Samfund/ Sexlinien. Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske/Ungdomstelefonen

I: Jeg bliver udnyttet seksuelt	Sexlinien, Red Barnet, din læge
J: Jeg bliver diskrimineret	Dokumentations- og rådgivningscentret om racediskrimination, Børnetelefonen, Hotline for etniske unge
K: Jeg bliver ikke hørt	Børnetelefonen, Børns Vilkår
L: Jeg er gravid	Din læge, Mødrehjælpen
M: Jeg føler, jeg er syg	Din læge, lægevagten, Livslinien, Aids-linien
N: Jeg har et misbrug af alkohol/tobak/narkotika eller andet	Anonyme Alkoholikere, Hope Linjen, Sundhedsstyrelsen, din læge
O: Jeg har forældre, der misbruger alkohol	Anonyme Alkoholikere, Børnetelefonen, Hope Linjen

ADVOKATER

Du kan også få besked om dine rettigheder hos en advokat. Advokaten kan ofte hjælpe dig til at få din ret. Advokater er uafhængige af staten og alle andre, og de må kun arbejde for dit bedste. En advokat har ubetinget tavshedspligt.

Det er ikke alle advokater, der har forstand på børns rettigheder eller på familieretlige forhold. Du kan på Advokatsamfundets hjemmeside www.advokatsamfundet.dk finde de advokater i dit område, der har forstand specielt på dette emne.

Det koster normalt ikke noget blot at aflægge besøg hos advokaten og forklare sit problem. Advokaten skal så sige, hvad han eller hun mener, der kan gøres, og I må sammen tage stilling til, hvordan advokaten skal blive betalt i det videre forløb. Det kan være, at der kan skaffes betaling fra den offentlige retshjælp, familien eller på anden vis.

I de fleste større byer findes også en gratis retshjælp, der f.eks. har åbent en aften om ugen. Her arbejder advokater og yngre jurister. Du kan som regel på biblioteket eller ved den nærmeste domstol få oplysninger om retshjælpen.

HUSK DU KAN ALTID FÅ HJÆLP!

LISTE OVER NOGLE KONTAKTMULIGHEDER:

AIDS-LINIEN

Skindergade 27

1159 København K

Telefon: 33 91 11 19

Åbningstider: alle årets dage fra 9 til 23

Hvis du har spørgsmål skal du ringe til AIDS-linien,
der ikke rådgiver via e-mail.

www.aids-linien.dk

aids-linien@aids-linien.dk

ANONYME ALKOHOLIKERE

AA Hovedservicekontor

Thorsgade 59, 3. tv

2200 København N

Telefon: 70 10 12 24

Alle ugens dage mellem 10 og 24

www.anonyme-alkoholikere.dk

kontakt@anonyme-alkoholikere.dk

ARBEJDSSTILSYNET

Postboks 1228

0900 København

Telefon: 70 12 12 88

www.arbejdstilsynet.dk

at@at.dk

BØRNETELEFONEN

Telefon: 116 111

Åbent mandag til torsdag fra kl. 12-21,
samt fredag fra kl. 12-19.

Kontakt via Nettet:

www.boernenettet.dk

BØRNSVILKÅR

Trekronergade 126 A

2500 Valby

Telefon: 35 55 55 59

Åben mandag til fredag mellem 9 og 15.30

Forældretelefonen: 35 55 55 57

Åbent mandag til torsdag fra 12 til 21 og fredag mellem 12 og 19

www.boernsvilkaar.dk

bv@bornsvilkar.dk

**DOKUMENTATIONS- OG RÅDGIVNINGSCENTRET
OM RACEDISKRIMINATION (DRC)**

Medborgerhuset

Nørre Alle 7,

2200 København N

Telefon: 35 36 38 50

www.drcenter.dk

drc@drcenter.dk

DØGNKONTAKTEN

Åboulevarden 38
2200 København N
Telefon: 35 37 36 23
Døgntakten er altid åben.
www.doegnkontakten.dk
doegnkontakten@doegnkontakten.dk

DANSKE SKOLEELEVER

Vibevej 31
2400 København NV
Sekretariatet i Århus:
Mejlgade 30 B
8000 Århus C
Telefon: 70 22 00 33
Mandag til fredag 9 til 16
www.skoleelever.dk
dse@skoleelever.dk

FORENINGEN SEX OG SAMFUND

Rosenørns Allé 14, 1.
1634 København V
Telefon: 33 93 10 10
Sexlinien Telefon: 70 20 22 66
Mandag til fredag mellem 15 og 17
www.sexogsamfund.dk
info@sexogsamfund.dk
www.sexlinien.dk

HOPE LINJEN

Telefon: 80 33 06 10
Hverdage 18-22
www.hope.dk

HOTLINE FOR ETNISKE UNGE

Telefon: 70 27 76 66
Åbent hele døgnet

JOBPATRULJEN

Islands Brygge 32D
2300 København S
Telefon: 80 24 10 10
www.jobpatruljen.dk
jobpatruljen@jobpatruljen.dk

KOMMUNEN

Du kan anonymt henvende dig til din kommune, hvis du har behov for rådgivning eller hjælp. Spørg efter børne- og familieafdelingen. For at finde din kommune: www.borger.dk

LANDSFORENINGEN FOR BØSSER OG LESBISKE

Nygade 7, 2. sal
Postboks 1023
1164 København K
Telefon: 33 13 19 48
www.lbl.dk
lbl@lbl.dk
Ungdomstelefonen:
www.ungdomstelefonen.dk
Telefon: 33 36 00 80
Mandage 9-18 og torsdag 15-18

LANDSFORENINGEN MOD SPISEFORSTYRRELSER

Dronningens Tværgade 46
1302 København K
Telefon: 70 10 18 18
Åbent mandag - torsdag 18-20
www.spiseforstyrrelser.dk

LIVSLINIEN

Postboks 1157
1010 København K
Sekretariatet
Telefon: 33 32 11 19
Rådgivning:
Telefon: 70 201 201
Alle dage mellem 11 og 23
www.livslinien.dk
livslinien@livslinien.dk

MØDREHJÆLPEN AF 1983

Nørre Voldgade 80
1358 København K
Telefon: 70 11 12 12
www.moedrehjaelpen.dk
moedrehjaelpen@moedrehjaelpen.dk

RED BARNET

Rosenørns Allé 12,
1264 København V
Telefon: 33 12 14 00

SOS BØRNS HELPLINE

Telefon: 38 110 110 (Landsdækkende)

SUNDHEDSSTYRELSEN

Islandsbrygge 67, postboks 1881
2300 København S
www.sst.dk
Besøg Sundhedsstyrelsens hjemmeside
for unge om narkotika www.stofinfo.sst.dk

UNGDOMMENS RØDE KORS

H.C. Ørstedesvej 47, 4. sal
1879 Frederiksberg C
Telefon: 35 37 25 55
www.urk.dk / info@urk.dk

UNG PÅ LINIE

Postbox 2583
2100 København Ø
Samtaletelefonnr.: 70 12 10 00 (Åben kl.19 -22 på hverdage)

MINE NOTATER

KONVENTIONEN OM BARNETS RET I EN FORENKLET MODEL, ~ KORT & GODT

ARTIKEL 1.

Børn = alle mennesker under 18 år.

ARTIKEL 2.

Alle børn skal behandles ens. Staten skal sørge for, at det sker.

ARTIKEL 3.

Når der skal besluttes noget om et barn, skal beslutningen være god for barnet. Staten skal sørge for regler, der beskytter barnet.

ARTIKEL 4.

Konventionen er en lov, der gælder for staten, og staten skal overholde konventionen, ligesom mennesker skal overholde loven.

ARTIKEL 5.

Staten skal respektere, at det er barnets forældre/værger, der har ansvaret for barnet, og staten skal hjælpe dem, hvis det bliver nødvendigt.

ARTIKEL 6.

Børn har ret til at leve. Staten skal så godt som muligt sikre, at ethvert barn får et godt liv.

ARTIKEL 7.

Staten skal sørge for, at børn lige fra de bliver født, får opfyldt deres ret til et navn, at høre til i et land og til at kende og blive passet af deres forældre.

ARTIKEL 8.

Staten skal respektere og hjælpe barnet med at bevare dets identitet, herunder dets navn.

ARTIKEL 9.

Staten skal hjælpe barnet med at være hos og kende sine forældre, hvis det er godt for barnet. Hvis barn og forældre er kommet fra hinanden, skal staten hjælpe dem med at få kontakt med hinanden.

ARTIKEL 10.

Barnet og forældrene har ret til at blive genforenede også selvom, de ikke bor i samme land.

ARTIKEL 11.

Staten skal bekæmpe kidnapning af børn til udlandet og fremme, at fjernede børn kommer hjem igen.

ARTIKEL 12.

Børn har lov til at give udtryk for, hvad de mener. Deres mening skal respekteres, og staten skal særlig sikre børns ytringsmulighed i forhold, der vedrører børnene selv.

ARTIKEL 13.

Barnet må søge informationer og udtrykke sig frit efter de samme regler og begrænsninger, der gælder for voksne i det land, de lever.

ARTIKEL 14.

Barnet har ret til indenfor sit lands love selv at bestemme sin tro og modtage undervisning i denne.

ARTIKEL 15.

Børn har ret til at danne og deltage i foreninger og forsamlings, der er fredelige.

ARTIKEL 16.

Børn har ret til at have et privatliv og til at blive beskyttet mod vilkårlig eller ulovlig indblanding heri.

ARTIKEL 17.

Staten skal sikre børns mulighed for at få børneegnede informationer og materiale fra nationale og internationale kilder som f.eks. fjernsyn, radio, Internet, aviser og bøger.

ARTIKEL 18.

Staten skal sikre, at barnets forældre eller værge har hovedansvaret for barnets opdragelse og bistå forældrene hermed.

ARTIKEL 19.

Staten skal sørge for at børn beskyttes mod alle former for mishandling begået af forældre eller andre ved at lave regler imod det. Staten skal hjælpe et barn, der er blevet mishandlet.

ARTIKEL 20.

Staten skal hjælpe og beskytte børn, der har mistet deres forældre eller familie, særligt.

ARTIKEL 21.

Adoption af et barn må kun finde sted, når det er til barnets bedste.

ARTIKEL 22.

Staten skal hjælpe og beskytte børn, som er flygtninge, særligt og samarbejde med relevante organisationer herom.

ARTIKEL 23.

Et handicappet barn har ret til den bedst mulige hjælp til opnåelse af et indholdsrigt, aktivt og værdigt liv.

ARTIKEL 24.

Børn har ret til den højest opnåelige sundhedstilstand igennem forebyggende og behandlende pleje. Staten skal nedbringe børnedødeligheden og arbejde for at afskaffe skikke, der skader barnet.

ARTIKEL 25.

Staten skal med mellemrum kontrollere, at børn, der er anbragt på institution eller i pleje, behandles godt.

ARTIKEL 26.

Børn har ret til at nyde godt af sit lands sociale sikring af landets beboere.

ARTIKEL 27.

Børn har ret til en god levestandard, og det er forældrenes eller værgens ansvar at sørge for den. Hvis det er nødvendigt, skal staten hjælpe.

ARTIKEL 28.

Alle børn har ret til undervisning og skal gå i gratis grundskole. Staten skal medvirke til, at børnene videreuddanner sig. Disciplinen i skolerne skal være værdig for børnene.

ARTIKEL 29.

Staten skal sikre, at børn lærer at blive aktive, ansvarlige og tolerante mennesker med respekt for deres forældre, menneske- og frihedsrettighederne, for miljøet og kulturelle værdier i deres eget land og i den øvrige verden.

ARTIKEL 30.

Hvis et barn tilhører en mindretalsgruppe, har det ret til at leve i overensstemmelse med sin egen kultur, herunder praktisere egen religion og tale eget sprog.

ARTIKEL 31.

Børn har ret til hvile og frihed, til at lege og dyrke fritidsinteresser og deltage i det kunstneriske og kulturelle liv. Staten skal fremme mulighederne herfor.

ARTIKEL 32.

Børn må ikke udnyttes økonomisk eller sættes til psykisk eller fysisk farligt eller skadeligt arbejde. Staten skal lave regler om arbejdstider, aldersgrænser og arbejdsvilkår.

ARTIKEL 33.

Staten skal beskytte børn mod ulovligt brug af narkotika og forhindre, at børn bliver anvendt i forbindelse med fremstilling og handel med sådanne midler.

ARTIKEL 34.

Staten skal beskytte børn mod seksuel udnyttelse.

ARTIKEL 35.

Staten skal gøre alt, hvad den kan for at forhindre bortførelse af og handel med børn.

ARTIKEL 36.

Staten skal beskytte børn mod alle andre former for udnyttelse.

ARTIKEL 37.

Staten skal beskytte et barn, som er arresteret eller tilbageholdt ved at sikre, at barnet ikke udsættes for tortur, idømmes dødsstraf eller fængsel på livstid men kun holdes tilbage kortest muligt. Staten skal sikre, at barnet får en menneskeværdig behandling og ikke er i fængsel med voksne. Det skal sikres, at barnet kan opretholde forbindelse med sin familie, får juridisk og anden rådgivningsmæssig bistand og kan få sin frihedsberøvelse prøvet for en kompetent domstol.

ARTIKEL 38.

Børn under 15 år må ikke være soldater, og så få børn som muligt mellem 15 og 18 år, skal bruges som soldater. Alle børn skal beskyttes under krig.

ARTIKEL 39.

Staten skal gøre alt for i sunde, gode omgivelser at hjælpe børn, der har været udsat for tortur, forsømmelse, udnyttelse, misbrug eller anden nedværdigende eller umenneskelig behandling.

ARTIKEL 40.

Børn der mistænkes eller er dømt for noget strafbart har ret til en anstændig og fair politi- og domstolsbehandling. Sådanne børn skal behandles særligt under hensyn til deres alder, således, at de, hvis det er muligt ikke straffes, men hjælpes tilbage i samfundet på en for barnet konstruktiv måde.

ARTIKEL 41.

Hvis der findes regler i nogen stats lov, der er bedre end konventionens regler, skal disse regler, hvor det er muligt, bruges.

ARTIKEL 42.

Staten skal sørge for, at Konventionens indhold bliver kendt af både voksne og børn.

ARTIKEL 43.

Der er oprettet en komité i FN, der kontrollerer, hvordan Konventionen bliver overholdt.

ARTIKEL 44.

Staten skal aflægge rapport til komitéen hvert 5. år.

ARTIKEL 45 - 54:

Formelle bestemmelser.

KONVENTIONEN TRÅDTE I DANMARK I KRAFT
DEN 18. AUGUST 1991.

**BEKENDTGØRELSE AF
FN-KONVENTION
AF 20. NOVEMBER 1989
OM BARNETS RETTIGHEDER**

KONVENTIONENS FULDE TEKST

BEKENDTGØRELSE AF FN-KONVENTION AF 20. NOVEMBER 1989 OM BARNETS RETTIGHEDER

I henhold til kgl. resolution af 5. juli 1991, og efter at Folketinget den 31. maj 1991 har meddelt sit samtykke dertil, har Danmark ratificeret en på De Forenede Nationers generalforsamling den 20. november 1989 vedtagen konvention om Barnets Rettigheder.

Konventionen har følgende ordlyd:

PRÆAMBEL

De i denne konvention deltagende stater, som finder - i overensstemmelse med de i De Forenede Nationers Pagt erklærede principper - at anerkendelsen af menneskets naturlige værdighed og af hele menneskehedens lige og umistelige rettigheder danner grundlaget for frihed, retfærdighed og fred i verden, tager hensyn til, at alle De Forenede Nationers folk i Pagten har bekræftet deres tro på grundlæggende menneskerettigheder og på menneskets personlige værdighed og værdi og har besluttet at fremme sociale fremskridt og bedre levestandarder i større frihed, anerkender, at De Forenede Nationer i Verdenserklæringen om Menneskerettigheder (Generalforsamlingsresolution 217A (III)) og i de internationale konventioner om menneskerettigheder (Generalforsamlingsresolution 2200A (XXI), bilag) har erklæret og er blevet enige om, at enhver er berettiget til alle de rettigheder og friheder, der er indeholdt deri, uden forskelsbehandling af nogen art, herunder som følge af race, hudfarve, køn, sprog, religion, politisk eller anden anskuelse, national eller social herkomst, formueforhold, fødsel eller anden stilling, erindrer om, at De Forenede Nationer i Verdenserklæringen om Menneskerettigheder har udtalt, at børn har ret til særlig omsorg og bistand, er overbeviste om, at familien som den grundlæggende enhed i samfundet og naturlige ramme for alle sine medlemmer og særligt børns vækst og trivsel bør gives den nødvendige beskyttelse og hjælp, således at den fuldt ud kan påtage sig sine forpligtelser i samfundet, anerkender, at barnet med henblik på fuld og harmonisk udvikling af sin personlighed bør vokse op i et familiemiljø, i en atmosfære af glæde, kærlighed og forståelse, finder, at barnet fuldt ud bør forberedes til at leve sit eget liv i samfundet og opdrages i lyset af de idealer, der er udtrykt i De Forenede Nationers Pagt, og særligt i en atmosfære af fred, værdighed, tolerance, frihed, lighed og solidaritet, tager hensyn til, at behovet for at yde barnet særlig omsorg er blevet fastslået i Geneve-Erklæringen af 1924 om Barnets Rettigheder og i Erklæringen om Barnets Rettigheder vedtaget af De Forenede Nationer i 1959 (Generalforsamlingsresolution 1386 (XIV)) og anerkendt i Verdenserklæringen om Menneskerettigheder, i Den Internationale Konvention om Borgerlige og Politiske

Rettigheder (især i artiklerne 23 og 24), i Den Internationale Konvention om Økonomiske, Sociale og Kulturelle Rettigheder (især i artikel 10) og i vedtægterne og relevante dokumenter for særorganisationer og internationale organisationer, der tager sig af børns velfærd, tager hensyn til - som angivet i Erklæringen om Barnets Rettigheder vedtaget af De Forenede Nationers Generalforsamling den 20. november 1959 - at »barnet som følge af sin fysiske og psykiske umodenhed, har behov for særlig beskyttelse og omsorg, herunder passende juridisk beskyttelse, både før og efter fødslen«,

erindrer om bestemmelserne i Erklæringen om Sociale og Juridiske Principper for Beskyttelse af Børns Velfærd med Særligt Henblik på Anbringelse i Pleje og Adoption på Nationalt eller Internationalt Plan (Generalforsamlingsresolution 41/85 af 3. december 1986), De Forenede Nationers Standardminimumsregler for Retspleje over for Mindreårige (Beijingreglerne) (Generalforsamlingsresolution 40/33 af 29. november 1985) og Erklæringen om Beskyttelse af Kvinder og Børn i Nødssituationer og Under Væbnet Konflikt (Generalforsamlingsresolution 3318 (XXIX) af 14. december 1975), anerkender, at der i alle lande i verden er børn, der lever under særligt vanskelige forhold, og at sådanne børn kræver særlig hensyntagen, tager behørigt hensyn til betydningen af hvert folks traditioner og kulturelle værdier med henblik på barnets beskyttelse og harmoniske udvikling, anerkender betydningen af internationalt samarbejde for at forbedre børns levevilkår i alle lande, særligt i udviklingslandene, er blevet enige om følgende:

KAPITEL I

ARTIKEL 1

I denne konvention forstås ved et barn ethvert menneske under 18 år, medmindre barnet bliver myndigt tidligere efter den lov, der gælder for barnet.

ARTIKEL 2

1. Deltagerstaterne skal respektere og sikre de rettigheder, der er fastsat i denne konvention, for ethvert barn inden for deres jurisdiktion, uden forskelsbehandling af nogen art og uden hensyn til barnets eller dets forældres eller værges race, hudfarve, køn, sprog, religion, politiske eller anden anskuelse, national, etnisk eller social oprindelse, formueforhold, handicap, fødsel eller anden stilling.

2. Deltagerstaterne skal træffe alle passende forholdsregler for at sikre, at barnet beskyttes mod alle former for forskelsbehandling eller straf på grund af barnets forældres, værges eller familiemedlemmers stilling, virksomhed, udtrykte anskuelser eller tro.

ARTIKEL 3

1. I alle foranstaltninger vedrørende børn, hvad enten disse udøves af offentlige eller private institutioner for socialt velfærd, domstole, forvaltningsmyndigheder eller lovgivende organer, skal barnets tarv komme i første række.
2. Deltagerstaterne påtager sig at sikre barnet den beskyttelse og omsorg, der er nødvendig for dets trivsel under hensyntagen til de rettigheder og pligter, der gælder for barnets forældre, værge eller andre personer med juridisk ansvar for barnet, og skal med henblik herpå træffe alle passende lovgivningsmæssige og administrative forholdsregler.
3. Deltagerstaterne skal sikre, at institutioner, tjenester og organer med ansvar for omsorg for eller beskyttelse af børn skal være i overensstemmelse med de standarder, der er fastsat af kompetente myndigheder, særligt med hensyn til sikkerhed, sundhed, personalets antal og egnethed samt sagkyndigt tilsyn.

ARTIKEL 4

Deltagerstaterne skal gennemføre al passende lovgivning samt administrative og andre forholdsregler til gennemførelsen af de i denne konvention anerkendte rettigheder. Med hensyn til økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder skal deltagerstaterne gennemføre sådanne forholdsregler, i videst muligt omfang inden for de ressourcer, der er til rådighed, og, hvor der er behov for det, inden for rammerne af internationalt samarbejde.

ARTIKEL 5

Deltagerstaterne skal respektere det ansvar og de rettigheder og pligter, som forældrene har, eller, hvor dette finder anvendelse, tilsvarende ansvar, rettigheder og pligter for så vidt angår medlemmerne af den udvidede familie eller samfundet i overensstemmelse med stedlig sædvane, samt værger eller andre personer med juridisk ansvar for barnet, til på en måde, der svarer til den løbende udvikling af barnets evner, at yde passende vejledning og støtte til barnet i udøvelsen af rettighederne anerkendt i denne konvention.

ARTIKEL 6

1. Deltagerstaterne anerkender, at ethvert barn har en naturlig ret til livet.
2. Deltagerstaterne skal i videst muligt omfang sikre barnets overlevelse og udvikling.

ARTIKEL 7

1. Barnet skal registreres umiddelbart efter fødslen og skal fra fødslen have ret til et navn, ret til at opnå et statsborgerskab og, så vidt muligt, ret til at kende og blive passet af sine forældre.
2. Deltagerstaterne skal sikre gennemførelsen af disse rettigheder i overensstemmelse med deres nationale lovgivning og deres forpligtelser ifølge de relevante internationale instrumenter på dette område, især hvis barnet ellers ville blive statsløs.

ARTIKEL 8

1. Deltagerstaterne påtager sig at respektere barnets ret til at bevare sin identitet, herunder statsborgerskab, navn og familieforhold, som anerkendt af loven og uden ulovlig indblanding.
2. Hvis et barn ulovligt berøves en del af eller hele sin identitet, skal deltagerstaterne yde passende bistand og beskyttelse med henblik på hurtigt at genoprette barnets identitet.

ARTIKEL 9

1. Deltagerstaterne skal sikre, at barnet ikke adskilles fra sine forældre mod deres vilje, undtagen når kompetente myndigheder, hvis afgørelser er undergivet retlig prøvelse, i overensstemmelse med gældende lov og praksis bestemmer, at en sådan adskillelse er nødvendig af hensyn til barnets tarv. En sådan beslutning kan være nødvendig i særlige tilfælde, f.eks. ved forældres misbrug eller vanrøgt af barnet, eller hvor forældrene lever adskilt og der skal træffes beslutning om barnets bopæl.
2. I behandlingen af enhver sag i medfør af stykke 1 skal alle interesserede parter gives mulighed for at deltage i sagsbehandlingen og fremføre deres synspunkter.
3. Deltagerstaterne skal respektere retten for et barn, der er adskilt fra den ene eller begge forældre, til at opretholde regelmæssig personlig forbindelse og direkte kontakt med begge forældre, undtagen hvis dette strider mod barnets tarv.

4. Hvor en sådan adskillelse er en følge af en handling iværksat af en deltagerstat, såsom tilbageholdelse, fængsling, udvisning, forvisning eller død (herunder dødsfald af en hvilken som helst årsag, mens personen er i statens varetægt) af den ene eller begge forældre eller af barnet, skal deltagerstaten efter anmodning give forældrene, barnet eller om nødvendigt et andet medlem af familien de væsentlige oplysninger om, hvor den eller de fraværende medlemmer af familien befinder sig, medmindre afgivelsen af oplysningerne ville være skadelig for barnets velfærd. Deltagerstaterne skal desuden sikre, at fremsættelsen af en sådan anmodning ikke i sig selv medfører skadelige følger for vedkommende person eller personer.

ARTIKEL 10

1. I overensstemmelse med deltagerstaternes forpligtelse i henhold til artikel 9, stk. 1, skal ansøgninger fra et barn eller dets forældre om indrejse i eller udrejse fra en deltagende stat med henblik på familiesammenføring behandles på en positiv, human og hurtig måde af deltagerstaterne. Deltagerstaterne skal endvidere sikre, at indgivelse af en sådan ansøgning ikke medfører negative virkninger for ansøgere og deres familiemedlemmer.

2. Et barn, hvis forældre har fast bopæl i forskellige stater, skal have ret til, undtagen under særlige omstændigheder, regelmæssigt at have personlig forbindelse og direkte kontakt med begge forældre. Med henblik herpå og i overensstemmelse med deres forpligtelser i medfør af artikel 9, stk. 1 skal deltagerstaterne respektere barnets og dets forældres ret til at forlade et hvilket som helst land, herunder deres eget, og til at indrejse i deres eget land. Retten til at forlade et hvilket som helst land skal kun underkastes sådanne begrænsninger, som er fastsat ved lov, og som er nødvendige for at beskytte den nationale sikkerhed, den offentlige orden (ordre public), folkesundheden eller sædeligheden, eller andre personers rettigheder og friheder, og som er i overensstemmelse med de øvrige rettigheder, der er anerkendt i denne konvention.

ARTIKEL 11

1. Deltagerstaterne skal træffe forholdsregler til at bekæmpe børns ulovlige fjernelse til og manglende tilbagevenden fra udlandet.

2. Med henblik herpå skal deltagerstaterne fremme indgåelse af bilaterale og multilaterale aftaler eller tiltrædelse af eksisterende aftaler.

ARTIKEL 12

1. Deltagerstaterne skal sikre et barn, der er i stand til at udforme sine egne synspunkter, retten til frit at udtrykke disse synspunkter i alle forhold, der vedrører barnet; barnets synspunkter skal tillægges passende vægt i overensstemmelse med dets alder og modenhed.
2. Med henblik herpå skal barnet især gives mulighed for at udtale sig i enhver behandling ved dømmende myndighed eller forvaltningsmyndighed af sager, der vedrører barnet, enten direkte eller gennem en repræsentant eller et passende organ i overensstemmelse med de i national ret foreskrevne fremgangsmåder.

ARTIKEL 13

1. Barnet skal have ytringsfrihed; denne ret omfatter frihed til uanset territoriale grænser at søge, modtage og videregive oplysninger og tanker af enhver art, enten mundtligt, skriftligt eller på tryk i form af kunst eller gennem en hvilken som helst anden udtryksmåde, barnet måtte vælge.
2. Udøvelsen af denne ret kan underkastes visse begrænsninger, men kun sådanne som følger af lovgivningen, og som er nødvendige:
 - (a) af hensyn til andres rettigheder eller omdømme; eller
 - (b) til beskyttelse af national sikkerhed, offentlig orden (ordre public), folkesundhed eller sædelighed.

ARTIKEL 14

1. Deltagerstaterne skal respektere barnets ret til tankefrihed, samvittigheds- og religionsfrihed.
2. Deltagerstaterne skal respektere rettigheder og pligter for forældrene, og i påkommende tilfælde værger, til på en måde, der svarer til barnets gradvise udvikling af dets evner, at give retningslinier til barnet med henblik på udøvelsen af dets ret.
3. Frihed til at udøve sin religion eller overbevisning kan kun underkastes sådanne begrænsninger, som er foreskrevet ved lov, og som er nødvendige for at beskytte den offentlige sikkerhed, orden, folkesundheden, sædeligheden, eller andre menneskers grundlæggende rettigheder og friheder.

ARTIKEL 15

1. Deltagerstaterne anerkender barnets ret til foreningsfrihed og dets frihed til at deltage i fredelige forsamlinger.
2. Udøvelsen af disse rettigheder må ikke underkastes andre indskrænkninger end sådanne, som er foreskrevet ved lov, og som er nødvendige i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale eller offentlige sikkerhed, den offentlige orden (ordre public), beskyttelse af folkesundheden eller sædeligheden eller beskyttelse af andres rettigheder og friheder.

ARTIKEL 16

1. Intet barn må udsættes for vilkårlig eller ulovlig indblanding i sit privat- og familieliv, sit hjem eller sin brevveksling, eller ulovlige angreb på sin ære eller sit omdømme.
2. Barnet har ret til lovens beskyttelse mod sådan indblanding eller sådanne angreb.

ARTIKEL 17

Deltagerstaterne erkender massemediernes vigtige rolle og skal sikre, at barnet har adgang til information og materiale fra forskellige nationale og internationale kilder, særligt sådanne, hvis formål er at fremme barnets sociale, åndelige og moralske velfærd og fysiske og psykiske sundhed. Med henblik herpå skal deltagerstaterne:

- (a) tilskynde massemediene til at udbrede information og materiale, der er af social og kulturel værdi for barnet og i overensstemmelse med ånden i artikel 29;
- (b) tilskynde til internationalt samarbejde om produktion, udveksling og spredning af sådan oplysning og materiale fra forskellige kulturelle, nationale og internationale kilder;
- (c) tilskynde til produktion og udbredelse af børnebøger;
- (d) tilskynde massemediene til at tage særligt hensyn til de sproglige behov hos børn, der tilhører et mindretal eller en urbefolkning;
- (e) tilskynde til udvikling af passende retningslinier for beskyttelse af barnet mod oplysning og materiale, der skader dets velfærd, jf. bestemmelserne i artikel 13 og 18.

ARTIKEL 18

1. Deltagerstaterne skal bestræbe sig på at sikre anerkendelse af princippet om, at begge forældre har fælles ansvar for barnets opdragelse og udvikling. Forældrene, eller i givet fald værgeren, har hovedansvaret for barnets opdragelse og udvikling. Barnets tarv skal for dem
-

komme i første række.

2. Med henblik på at sikre og fremme de rettigheder, der er indeholdt i denne konvention, skal deltagerstaterne yde passende bistand til forældre og værgere ved disses udførelse af deres pligter som opdragere af børn og skal sikre udviklingen af institutioner, ordninger og tjenesteydelser til omsorg for børn.
3. Deltagerstaterne skal træffe alle passende forholdsregler for at sikre, at børn af arbejdende forældre har ret til at nyde godt af omsorgsforanstaltninger for børn, som de er berettigede til.

ARTIKEL 19

1. Deltagerstaterne skal træffe alle passende lovgivningsmæssige, administrative, sociale og uddannelsesmæssige forholdsregler til beskyttelse af barnet mod alle former for fysisk eller psykisk vold, skade eller misbrug, vanrøgt eller forsømmelig behandling, mishandling eller udnyttelse, herunder seksuel misbrug, medens barnet er i forældrenes, værgens eller andre personers varetægt.
2. Sådanne beskyttende foranstaltninger bør i passende omfang omfatte virkningsfulde retningslinier, såvel for udformning af sociale programmer, der kan yde den nødvendige støtte til barnet og til dem, der har barnet i deres varetægt, som til andre former for forebyggelse og identifikation, rapportering, henvisning, undersøgelse, behandling og opfølgning af tilfælde af børnemishandling som beskrevet ovenfor og om nødvendigt til retsforfølgelse.

ARTIKEL 20

1. Et barn, der midlertidigt eller konstant er afskåret fra sine familiemæssige omgivelser eller som af hensyn til sit eget bedste ikke kan tillades at forblive i disse omgivelser, har ret til særlig beskyttelse og bistand fra statens side.
2. Deltagerstaterne skal i overensstemmelse med deres nationale ret sikre alternativ omsorg for et sådant barn.
3. Sådant omsorg kan blandt andet omfatte anbringelse i pleje, Kafalah efter islamisk ret, adoption eller om nødvendigt anbringelse i passende børneinstitutioner. Ved overvejelse af mulige løsninger skal der tages tilbørligt hensyn til ønskeligheden af sammenhæng i et barns opvækst og til barnets etniske, religiøse, kulturelle og sproglige baggrund.

ARTIKEL 21

De deltagerstater, der anerkender og/eller tillader adoption, skal sikre, at barnets tarv skal være af altafgørende betydning og skal:

- (a) sikre, at adoptionen af barnet kun kan godkendes af kompetente myndigheder, der i overensstemmelse med gældende ret og praksis og på grundlag af alle relevante og pålidelige oplysninger afgør, at adoption er tilladelig i betragtning af barnets stilling i forhold til forældre, pårørende og værger, og at, om nødvendigt, personer, der berøres, på oplyst grundlag har meddelt deres indforståelse med adoptionen på baggrund af den fornødne rådgivning;
- (b) anerkende, at international adoption kan overvejes som en alternativ måde at drage omsorg for et barn på, hvis barnet ikke kan anbringes i pleje eller i adoption hos en familie, eller der ikke på anden passende måde kan drages omsorg for barnet i dets hjemland;
- (c) sikre, at vedkommende barn ved international adoption nyder beskyttelse efter regler svarende til dem, der gælder for national adoption;
- (d) i tilfælde af international adoption, tage alle passende forholdsregler for at sikre, at anbringelsen ikke fører til upassende økonomisk gevinst for dem, der har medvirket ved adoptionen;
- (e) fremme, hvor det er hensigtsmæssigt, formålene med denne artikel ved indgåelse af bilaterale eller multilaterale ordninger eller aftaler og tilstræbe inden for disse rammer at sikre, at anbringelsen af barnet i et andet land sker gennem ansvarlige myndigheder eller organer.

ARTIKEL 22

1. Deltagerstaterne skal tage passende forholdsregler til at sikre, at et barn, som søger flygtningestatus, eller som anses som flygtning i overensstemmelse med gældende international eller national ret og praksis, uanset om det kommer alene eller er ledsaget af sine forældre eller af en anden person, får passende beskyttelse og humanitær bistand og nyder de rettigheder, som er angivet i denne konvention og i andre internationale instrumenter vedrørende menneskerettigheder eller humanitære forhold, hvori den pågældende stat deltager.
2. Med dette for øje skal deltagerstaterne i det omfang, de anser det for passende, samarbejde om enhver bestræbelse udfoldet af De Forenede Nationer og andre ansvarlige mellemstatslige organisationer eller private organisationer, der samarbejder med De

Forenede Nationer, med henblik på at beskytte og bistå et sådant barn og på at spore forældrene eller andre medlemmer af familien til ethvert barn, der er flygtning, med det formål at opnå de oplysninger, der er nødvendige for at barnet skal kunne genforenes med sin familie. Såfremt ingen af forældrene eller andre familiemedlemmer kan findes, skal barnet nyde samme beskyttelse som ethvert andet barn, der permanent eller midlertidigt er afskåret fra sine familiemæssige omgivelser uanset årsagen, i overensstemmelse med denne konvention.

ARTIKEL 23

1. Deltagerstaterne anerkender, at et psykisk eller fysisk handicappet barn bør have et holdsrigt og menneskeværdigt liv under forhold, der sikrer værdighed, fremmer selvtilliden og medvirker til barnets aktive deltagelse i samfundslivet.
2. Deltagerstaterne anerkender det handicappede barns ret til særlig omsorg og skal inden for rammerne af de midler, der er til rådighed, arbejde for at sikre det berettigede barn og dem, der er ansvarlige for dets omsorg, bistand, hvorom der er indgivet ansøgning, og som er rimelig under hensyn til barnets tilstand og til omstændighederne for forældrene eller andre, der passer barnet.
3. I erkendelse af et handicappet barns særlige behov skal bistand, der ydes i henhold til stk. 2, være gratis, når dette er muligt, idet der tages hensyn til forældrenes økonomiske formåen eller den økonomiske formåen hos andre, der passer barnet, og skal udformes med henblik på at sikre, at det handicappede barn har fuld adgang til og modtager undervisning, uddannelse, sundhedspleje, revalidering, forberedelse til arbejdslivet og muligheder for fritidsadspredelse, alt på en måde, der bedst muligt fremmer barnets sociale tilpasning og personlige udvikling, herunder dets kulturelle og åndelige udvikling.
4. Deltagerstaterne skal i det internationale samarbejdes ånd fremme udveksling af passende information om forebyggende sundhedspleje og medicinsk, psykologisk og funktionel behandling af handicappede børn, herunder spredning af og adgang til information om former for revalidering, undervisning og erhvervsvejledning, med henblik på at gøre det muligt for deltagerstaterne at forbedre deres formåen og kunnen og at udvide deres erfaring på disse områder. I den henseende skal der tages særligt hensyn til udviklingslandenes behov.

ARTIKEL 24

1. Deltagerstaterne anerkender barnets ret til at nyde den højest opnåelige sundhedstilstand, adgang til at få sygdomsbehandling og genoprettelse af helbredet. Deltagende stater skal stræbe mod at sikre, at intet barn fratages sin ret til adgang til at opnå sådan behandling og pleje.
2. Deltagerstaterne skal arbejde for fuld gennemførelse af denne ret og især tage passende forholdsregler for:
 - (a) at formindske spædbørns- og børnedødeligheden;
 - (b) at sikre ydelsen af nødvendig lægelig bistand og sundhedspleje til alle børn med særlig vægt på udvikling af den primære sundhedspleje;
 - (c) at bekæmpe sygdom og underernæring, herunder inden for rammerne af den primære sundhedspleje, blandt andet ved anvendelse af let tilgængelig teknologi og gennem ydelse af tilstrækkelig og nærende mad og rent drikkevand under hensyntagen til de farer og risici, der er knyttet til forurening af miljøet;
 - (d) at sikre kvinder passende svangerskabs- og barselspleje;
 - (e) at sikre, at alle grupper i samfundet, særligt forældre og børn, oplyses om og har adgang til undervisning og støttes i brugen af grundlæggende viden om børns sundhed og ernæring, fordelene ved amning, hygiejne og rengøring af omgivelserne og forebyggelse af uheld;
 - (f) at udvikle forebyggende sundhedspleje, rådgivning af forældre, samt undervisning og bistand i forbindelse med familieplanlægning.
3. Deltagerstaterne skal tage alle effektive og passende forholdsregler med henblik på afskaffelse af traditionsbundne ritualer, som er skadelige for børns sundhed.
4. Deltagerstaterne forpligter sig til at fremme og opmuntre internationalt samarbejde med henblik på gradvis at opnå fuldstændig gennemførelse af den i denne artikel anerkendte ret. I denne henseende skal der tages særligt hensyn til udviklingslandenes behov.

ARTIKEL 25

Deltagerstaterne anerkender retten for et barn, der af de ansvarlige myndigheder er blevet anbragt for at få pleje, beskyttelse eller behandling af hensyn til sin fysiske eller psykiske sundhed, til periodisk gennemgang af den behandling, som barnet får, og af alle andre omstændigheder vedrørende dets anbringelse.

ARTIKEL 26

1. Deltagerstaterne skal anerkende ethvert barns ret til at nyde godt af social sikkerhed, herunder social forsikring, og skal tage de nødvendige forholdsregler for at opnå uindskrænket opnåelse af denne ret i overensstemmelse med national ret.
2. Hvor det er hensigtsmæssigt bør bistanden ydes under hensyntagen til de forhåndenværende midler og omstændighederne, for barnet og de personer, der har ansvaret for barnets underhold, og til enhver anden omstændighed af betydning for en bistandsansøgning indgivet af barnet eller på dets vegne.

ARTIKEL 27

1. Deltagerstaterne anerkender ethvert barns ret til den levestandard, der kræves for barnets fysiske, psykiske, åndelige, moralske og sociale udvikling.
2. Forældrene eller andre med ansvar for barnet har hovedansvaret for efter evne og økonomisk formåen at sikre de levevilkår, der er nødvendige for barnets udvikling.
3. Deltagerstaterne skal i overensstemmelse med nationale forhold og inden for deres evner og økonomiske muligheder træffe passende forholdsregler for at bistå forældre og andre med ansvar for barnet med at gennemføre denne ret og skal i tilfælde af behov derfor yde materiel bistand og udarbejde støtteprogrammer, især med hensyn til ernæring, beklædning og bolig.
4. Deltagerstaterne skal træffe alle passende forholdsregler til at sikre inddrivelse af underholdsbidrag til barnet fra forældrene eller andre personer med økonomisk ansvar for barnet, både i deltagerstaten og i udlandet. Især i tilfælde, hvor den person, der har det økonomiske ansvar for barnet er bosat i en anden stat end barnet, skal deltagerstaterne fremme tilslutning til internationale aftaler eller til indgåelse af sådanne aftaler samt indføre andre passende ordninger.

ARTIKEL 28

1. Deltagerstaterne anerkender barnets ret til uddannelse, og med henblik på gradvis at opnå denne ret og på grundlag af ligestillingsprincippet skal de især:
 - (a) gøre grunduddannelse tvungen og gratis tilgængelig for alle;
 - (b) opmuntre udviklingen af forskellige former for uddannelse, der følger efter grunduddannelsen, herunder almindelig og faglig uddannelse, gøre disse tilgængelige og opnåelige

for ethvert barn og træffe passende forholdsregler, såsom indførelse af gratis uddannelse og tilbud om økonomisk bistand i trangstiltælde;

- (c) gøre højere uddannelse opnåelig for alle inden for rammerne af deres evner og med alle passende midler;
- (d) gøre studievejledning og erhvervsvejledning tilgængelig og opnåelig for alle børn;
- (e) træffe forholdsregler for at opmuntre regelmæssig deltagelse i skolegang og begrænse frafald.

2. Deltagerstaterne skal træffe alle passende forholdsregler for at sikre, at disciplinen i skolen administreres på en måde, der tilgodeser barnets værdighed som menneske og er i overensstemmelse med denne konvention.

3. Deltagerstaterne skal fremme og støtte internationalt samarbejde om uddannelsesspørgsmål, især med henblik på at bidrage til afskaffelse af uvidenhed og analfabetisme overalt i verden og lette adgangen til videnskabelig og teknisk viden og moderne undervisningsmetoder. I denne henseende skal der tages særligt hensyn til udviklingslandenes behov.

ARTIKEL 29

1. Deltagerstaterne er enige om, at uddannelsen af barnet skal have til hensigt at

- (a) udvikle barnets muligheder i relation til personlighed, evner og psykiske og fysiske formlåen fuldt ud;
- (b) udvikle respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder og for de principper, der er nedfældet i De Forenede Nationers Pagt;
- (c) udvikle respekt for barnets forældre, dets egen kulturelle identitet, sprog og værdier, og for de nationale værdier i det land, hvor barnet er bosat, og i landet, hvorfra barnet oprindeligt stammer og for kulturer, der adskiller sig fra barnets egen kultur;
- (d) forberede barnet til et ansvarligt liv i et frit samfund i en ånd af forståelse, fred, tolerance, ligestilling af kønnene og venskab mellem alle folk, etniske, nationale og religiøse grupper og personer, som tilhører urbefolkninger;
- (e) udvikle respekt for det naturlige miljø.

2. Ingen del af denne artikel eller artikel 28 må fortolkes som indblanding i enkeltpersoners eller organisationers frihed til at oprette og lede undervisningsinstitutioner. Der skal dog til enhver tid tages hensyn til de i denne artikels stykke 1 fastslåede principper samt til krave-

ne om, at uddannelse i sådanne institutioner opfylder de af staten foreskrevne minimumsregler.

ARTIKEL 30

I stater, hvor der er etniske, religiøse eller sproglige mindretal eller personer tilhørende urbefolkninger, skal et barn, der tilhører et sådant mindretal eller en sådan urbefolkning, ikke nægtes retten til i fællesskab med andre medlemmer af sin gruppe, at udøve sin egen kultur, at bekende sig til og udøve sin egen religion eller at bruge sit eget sprog.

ARTIKEL 31

1. Deltagerstaterne anerkender barnets ret til hvile og fritid, til at lege og dyrke fritidsinteresser, som er passende for barnets alder, og til frit at deltage i det kulturelle og kunstneriske liv.
2. Deltagerstaterne skal respektere og fremme barnets ret til fuld deltagelse i det kulturelle og kunstneriske liv og skal opmuntre til, at der stilles passende og lige muligheder til rådighed for kulturel, kunstnerisk, fritidspræget og rekreativ udfoldelse.

ARTIKEL 32

1. Deltagerstaterne anerkender barnets ret til beskyttelse mod økonomisk udnyttelse og mod at skulle udføre arbejde, som kan være farligt, gribe ind i barnets uddannelse, eller skade barnets sundhed eller dets fysiske, psykiske, åndelige, moralske eller sociale udvikling.
2. Deltagerstaterne skal træffe lovgivningsmæssige, administrative, sociale og uddannelsesmæssige foranstaltninger for at sikre gennemførelsen af denne artikel. Med henblik herpå og under hensyn til vedkommende bestemmelser i andre internationale instrumenter, skal deltagerstaterne især:
 - (a) fastsætte en minimumsalder eller minimumsaldre for adgang til ansættelse;
 - (b) fastsætte en passende regulering af arbejdstider og arbejdsvilkår, og
 - (c) fastsætte passende straf eller andre sanktioner for at sikre effektiv håndhævelse af denne artikel.

ARTIKEL 33

Deltagerstaterne skal træffe alle passende forholdsregler, herunder lovgivningsmæssige,

administrative, sociale og uddannelsesmæssige forholdsregler for at beskytte børn mod ulovlig brug af narkotika og psykotrope stoffer som defineret i vedkommende internationale traktater, og til at forebygge, at børn anvendes til ulovlig produktion af og handel med sådanne stoffer.

ARTIKEL 34

Deltagerstaterne påtager sig at beskytte barnet mod alle former for seksuel udnyttelse og seksuel misbrug. Med henblik herpå skal deltagerstaterne især tage alle passende nationale, bilaterale og multilaterale forholdsregler for at forhindre:

- (a) at et barn overtales eller tvinges til at deltage i nogen form for ulovlig seksuel aktivitet;
- (b) at børn udnyttes til prostitution eller andre former for ulovlig seksuel aktivitet;
- (c) at børn udnyttes i pornografiske forestillinger og materialer.

ARTIKEL 35

Deltagerstaterne skal træffe alle passende nationale, bilaterale og multilaterale forholdsregler med henblik på at forebygge bortførelse, salg eller handel med børn til noget formål og i nogen form.

ARTIKEL 36

Deltagerstaterne skal beskytte barnet mod alle andre former for udnyttelse, der på nogen måde kan skade barnet.

ARTIKEL 37

Deltagerstaterne skal sikre, at:

- (a) intet barn gøres til genstand for tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Hverken dødsstraf eller fængsel på livstid uden mulighed for løsladelse skal kunne idømmes for forbrydelser begået af personer under 18 år;
 - (b) intet barn ulovligt eller vilkårligt berøves sin frihed. Anholdelse, tilbageholdelse eller fængsling af et barn skal følge lovens forskrifter og må kun bruges som en sidste udvej og for det kortest mulige passende tidsrum;
 - (c) ethvert barn, der er berøvet friheden, behandles menneskeligt og med respekt for
-

menneskets naturlige værdighed og på en måde, der tager hensyn til deres aldersmæssige behov. Især skal ethvert barn, der er berøvet friheden, holdes adskilt fra voksne, medmindre en sådan adskillelse ikke anses at tjene barnets tarv, og skal have ret til at opretholde kontakt med sin familie gennem brevveksling og besøg, bortset fra under særlige omstændigheder;

(d) ethvert barn, der er berøvet sin frihed, har ret til hurtig juridisk og anden passende bistand samt ret til at få lovligheden af sin frihedsberøvelse prøvet ved en domstol eller anden kompetent, uafhængig og upartisk myndighed og til hurtig afgørelse af enhver sådan sag.

ARTIKEL 38

1. Deltagerstaterne påtager sig at respektere og sikre respekt for de bestemmelser i international humanitær ret, der er anvendelige på dem under væbnede konflikter, og som er af betydning for barnet.

2. Deltagerstaterne skal træffe alle gennemførlige forholdsregler for at sikre, at personer under 15 år ikke tager direkte del i fjendtligheder.

3. Deltagerstaterne skal afstå fra at rekruttere nogen person, der ikke er fyldt 15 år, i deres væbnede styrker. Ved rekruttering blandt personer, som er fyldt 15 år, men ikke 18 år, skal deltagerstaterne bestræbe sig på først at udvælge de ældste.

4. I overensstemmelse med deres forpligtelser i medfør af international humanitær ret til at beskytte civilbefolkningen under væbnede konflikter skal deltagerstaterne træffe alle gennemførlige forholdsregler for at sikre beskyttelse af og omsorg for børn, der er berørt af en væbnet konflikt.

ARTIKEL 39

Deltagerstaterne skal træffe alle passende forholdsregler for at fremme fysisk og psykisk helbredelse og resocialisering af et barn, der har været udsat for enhver form for forsømmelse, udnyttelse eller misbrug, tortur eller anden form for grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf eller væbnede konflikter. Sådan helbredelse og resocialisering skal finde sted i omgivelser, der fremmer barnets sundhed, selvrespekt og værdighed.

ARTIKEL 40

1. Deltagerstaterne anerkender retten for ethvert barn, der mistænkes eller anklages for eller er fundet skyldig i at have begået strafbart forhold, til at blive behandlet på en måde, der er i overensstemmelse med fremme af barnets sans for værdighed og værdi, som styrker barnets respekt for andres menneskerettigheder og fundamentale frihedsrettigheder, og som tager barnets alder og ønskeligheden af at fremme, at barnet resocialiseres og påtager sig en konstruktiv rolle i samfundet, i betragtning.

2. Med henblik herpå og under hensyn til vedkommende bestemmelser i internationale instrumenter skal deltagerstaterne især sikre, at

- (a) intet barn skal mistænkes eller anklages for at have begået strafbart forhold eller anses for skyldig heri på grund af handlinger eller undladelser, som ikke var forbudt ved national eller international ret på tidspunktet for overtrædelsen;
- (b) ethvert barn, der mistænkes eller anklages for at have begået strafbart forhold, har mindst følgende garantier:
 - (i) at blive anset for uskyldig, indtil skyld er bevist i henhold til loven;
 - (ii) at blive oplyst straks og direkte om anklagernes indhold, om fornødent gennem sine forældre eller værge, og til at få juridisk eller anden passende bistand til forberedelse og fremstilling af sit forsvar;
 - (iii) at få sagen afgjort, uden forsinkelse, af en kompetent, uafhængig og upartisk myndighed eller dømmende organ efter en upartisk procedure i henhold til loven med tilstedeværelse af en juridisk eller anden passende rådgiver, medmindre dette ikke anses for at tjene barnets tarv, især i betragtning af dets alder eller situation, dets forældre eller værge;
 - (iv) ikke at blive tvunget til at afgive vidneudsagn eller tilstå skyld; ret til at udspørge eller få forhørt vidner, som påberåbes mod barnet, og til for egen regning og på lige vilkår at få vidner indkaldt og forhørt;
 - (v) hvis det anses for at have begået strafbart forhold, at få beslutningen derom og enhver foranstaltning, der er truffet som følge deraf, prøvet af en højere kompetent, uafhængig og upartisk myndighed eller dømmende organ i medfør af loven,
 - (vi) at få gratis bistand af en tolk, hvis barnet ikke kan forstå eller tale det sprog, der anvendes;
 - (vii) at få sit privatliv respekteret fuldt ud på alle stadier af sagsforløbet.

3. Deltagerstaterne skal søge at fremme indførelsen af love, fremgangsmåder, myndigheder

og institutioner, som er specielt tilpasset børn, der mistænkes, anklages for eller anses for at have begået strafbart forhold, herunder især:

- (a) fastlæggelse af en minimumsalder, under hvilken børn anses ikke at være istand til at begå strafbart forhold,
- (b) forholdsregler, hvor det er hensigtsmæssigt og ønskeligt, til at tage vare på sådanne børn uden at involvere retsinstanserne, forudsat at menneskerettigheder og retsgarantier respekteres i fuldt omfang.

4. Forskellige forholdsregler, såsom omsorg, vejledning og tilsynsføring, rådgivning, prøve-løsladelse, plejeaftaler, undervisning og erhvervsorienterede uddannelsesprogrammer og andre alternativer til anbringelse i institution, skal være til rådighed for at sikre, at børn behandles på en måde, der tjener deres tarv og står i passende forhold til både deres personlige forhold og til forbrydelsen.

ARTIKEL 41

Intet i denne konvention skal have virkning på nogen bestemmelse, der er gunstigere med hensyn til virkeliggørelse af barnets rettigheder og som kan være indeholdt i:

- (a) en deltagerstats lovgivning, eller
- (b) den for staten gældende internationale ret.

KAPITEL II

ARTIKEL 42

Deltagerstaterne forpligter sig til gennem passende og aktive forholdsregler at gøre principperne og bestemmelserne i konventionen almindeligt bekendt for både voksne og børn.

ARTIKEL 43

1. Med henblik på at undersøge hvilke fremskridt, deltagerstaterne gør for at opfylde de forpligtelser, de har påtaget sig i henhold til denne konvention, oprettes en Komite vedrørende Barnets Rettigheder, som skal udføre de opgaver, der angives nedenfor.
2. Komiteen skal bestå af ti eksperter af høj moralsk anseelse og anerkendt sagkundskab på det område, som denne konvention omfatter. Medlemmerne af Komiteen vælges af deltagerstaterne blandt disses statsborgere og skal virke i deres personlige egenskab, idet der

skal tages hensyn til ligelig geografisk fordeling og de væsentligste retssystemer.

3. Komiteens medlemmer vælges ved hemmelig afstemning på grundlag af en fortegnelse over personer, der er indstillet af deltagerstaterne. Enhver deltagende stat kan indstille en person, der er statsborger i den pågældende stat.

4. Det første valg til Komiteen finder sted senest seks måneder efter dagen for denne konventions ikrafttræden og derefter hvert andet år. Mindst fire måneder før datoen for hvert valg skal De Forenede Nationers Generalsekretær skriftligt opfordre deltagerstaterne til inden 2 måneder at indstille kandidater til Komiteen. Generalsekretæren udarbejder derefter en alfabetisk fortegnelse over samtlige således indstillede personer med angivelse af de deltagerstater, der har indstillet dem, og fremsender fortegnelsen til konventionens deltagerstater.

5. Valgene finder sted på møder mellem deltagerstaterne, som indkaldes af Generalsekretæren ved FNs hovedsæde. Ved disse møder, der for at være beslutningsdygtige kræver deltagelse af 2/3 af deltagerstaterne, indvælges i Komiteen de personer, der opnår flest stemmer og absolut flertal af de stemmer, der afgives af de tilstedeværende og stemmeafgivende repræsentanter for deltagerstaterne.

6. Komiteens medlemmer vælges for et tidsrum af fire år. De kan genvælges, såfremt de genindstilles. Embedsperioden for fem af de medlemmer, der er valgt ved det første valg, udløber dog efter to år; straks efter første valg udpeges disse fem medlemmer ved lodtrækning, foretaget af formanden for mødet.

7. Hvis et medlem af Komiteen dør, nedlægger sit hverv eller erklærer, at han eller hun af anden grund ikke længere kan varetage sine forpligtelser i Komiteen, udpeger den deltagerstat, som indstillede vedkommende, med forbehold af Komiteens godkendelse, en anden ekspert blandt sine statsborgere til at virke i den resterende del af perioden.

8. Komiteen fastsætter selv sin forretningsorden.

9. Komiteen vælger personer til at beklæde sine tillidsposter for en periode på to år.

10. Komiteens møder afholdes som regel ved FNs hovedsæde eller et andet passende sted efter Komiteens bestemmelse. Komiteen mødes normalt årligt. Varigheden af Komiteens møder fastlægges, og gennemgås om nødvendigt, på et møde mellem deltagerstaterne i denne konvention, med forbehold af FN-Generalforsamlingens godkendelse.

11. De Forenede Nationers Generalsekretær stiller i nødvendigt omfang personale og øvrige faciliteter til rådighed for Komiteen, således at denne effektivt kan udøve sine funktio-

ner i henhold til denne konvention.

12. Med Generalforsamlingens godkendelse modtager medlemmerne af Komiteen, der er oprettet i henhold til denne konvention, vederlag af De Forenede Nationers midler på de vilkår og betingelser, som Generalforsamlingen beslutter.

ARTIKEL 44

1. Deltagerstaterne forpligter sig til gennem De Forenede Nationers Generalsekretær at afgive beretninger til Komiteen om de foranstaltninger, de har truffet for at virkeliggøre de rettigheder, der er anerkendt i konventionen, og om de fremskridt, der er gjort med hensyn til nydelsen af disse rettigheder:

- (a) inden to år fra konventionens ikrafttræden i den pågældende deltagerstat,
- (b) herefter hvert femte år.

2. Beretninger aflagt i medfør af denne artikel skal angive forhold og eventuelle vanskeligheder, der indvirker på omfanget af opfyldelsen af forpligtelserne ifølge denne konvention. Beretningerne skal også indeholde tilstrækkelig oplysning til at gøre det muligt for Komiteen at få omfattende forståelse af konventionens gennemførelse i vedkommende land.

3. En deltagerstat, som har aflagt en omfattende første beretning til Komiteen, behøver ikke i sine efterfølgende beretninger aflagt i henhold til stykke 1 (b) at gentage grundlæggende oplysninger, der er givet tidligere.

4. Komiteen kan anmode deltagerstaterne om yderligere oplysninger vedrørende konventionens gennemførelse.

5. Komiteen skal hvert andet år gennem Det Økonomiske og Sociale Råd aflægge beretning om sin virksomhed til De Forenede Nationers Generalforsamling.

6. Deltagerstaterne skal gøre sine beretninger almindeligt tilgængelige for offentligheden i deres egne lande.

ARTIKEL 45

Med henblik på at fremme en effektiv gennemførelse af konventionen og det internationale samarbejde på det område, der er omfattet af konventionen,

- (a) skal særorganisationerne, UNICEF og andre af De Forenede Nationers organer have adgang til at være repræsenteret under gennemgangen af gennemførelsesforanstaltninger-

ne, vedrørende de bestemmelser i denne konvention, som falder inden for rammerne af deres mandat. Komiteen kan opfordre særororganisationer, UNICEF og andre kompetente organer, som den finder egnede, til at yde sagkyndig rådgivning om konventionens gennemførelse på områder, der falder inden for rammerne af deres respektive mandater. Komiteen kan opfordre særororganisationerne, UNICEF og andre organer af De Forenede Nationer til at aflægge beretning om konventionens gennemførelse på områder inden for rammerne af deres virksomhed.

- (b) Komiteen fremsender, når den anser det for hensigtsmæssigt, til særororganisationerne, UNICEF og andre kompetente organer alle de beretninger fra deltagerstaterne, der indeholder en anmodning om eller viser et behov for teknisk rådgivning eller bistand, tillige med Komiteens bemærkninger og eventuelle forslag vedrørende disse anmodninger eller behov.
- (c) Komiteen kan henstille til Generalforsamlingen at anmode Generalsekretæren om for Komiteens regning at foretage undersøgelser af særlige emner vedrørende barnets rettigheder.
- (d) Komiteen kan fremkomme med forslag og generelle anbefalinger på grundlag af de oplysninger, som er modtaget i medfør af artiklerne 40 og 45 af denne konvention. Sådanne forslag og generelle anbefalinger oversendes til enhver berørt deltagerstat og indberettes til Generalforsamlingen tilligemed eventuelle bemærkninger fra deltagerstaterne.

KAPITEL III

ARTIKEL 46

Denne konvention kan undertegnes af enhver stat.

ARTIKEL 47

Denne konvention skal ratificeres. Ratifikationsinstrumenter skal deponeres hos De Forenede Nationers Generalsekretær.

ARTIKEL 48

Denne konvention skal forblive åben for tiltrædelse for alle stater. Tiltrædelsesinstrumenter skal deponeres hos De Forenede Nationers Generalsekretær.

ARTIKEL 49

1. Denne konvention træder i kraft den 30. dag efter datoen for deponering af det 20. ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument hos De Forenede Nationers Generalsekretær.
2. For enhver stat, der ratificerer eller tiltræder denne konvention efter deponeringen af det 20. ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument, træder konventionen i kraft på den 30. dag efter deponeringen af statens eget ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument.

ARTIKEL 50

1. Enhver deltagerstat kan stille ændringsforslag til konventionen og indsende det til De Forenede Nationers Generalsekretær. Generalsekretæren skal derefter sende ændringsforslaget til deltagerstaterne med anmodning om at disse meddele, hvorvidt de ønsker, at deltagerstaterne indkaldes til en konference med det formål at behandle og stemme om forslagene. Såfremt mindst en trediedel af deltagerstaterne inden fire måneder efter datoen for en sådan udsendelse af ændringsforslag fremsætter ønske om en sådan konference, skal Generalsekretæren indkalde til konferencen i De Forenede Nationers regi. Enhver ændring, som vedtages af et flertal af de deltagerstater, der er til stede og afgiver deres stemme på konferencen, skal forelægges De Forenede Nationers Generalforsamling til godkendelse.
2. Et ændringsforslag, der vedtages i overensstemmelse med denne artikels stk. 1, træder i kraft, når det er godkendt af De Forenede Nationers Generalforsamling og er blevet vedtaget med to trediedels flertal af deltagerstaterne.
3. Når en ændring træder i kraft, er den bindende for de deltagerstater, som har godkendt den, mens de øvrige deltagerstater stadig er bundet af bestemmelserne i denne konvention og eventuelle tidligere ændringer, som de har godkendt.

ARTIKEL 51

1. De Forenede Nationers Generalsekretær skal modtage og til alle stater udsende teksten til forbehold, som staterne har taget på tidspunktet for ratifikation eller tiltrædelse.
2. Et forbehold, der er uforeneligt med denne konventions hensigt og formål, skal ikke tillades.
3. Forbehold kan til enhver tid trækkes tilbage ved meddelelse herom til De Forenede Nationers Generalsekretær, som derefter skal give meddelelse derom til alle stater. En sådan meddelelse træder i kraft den dag, hvor den modtages af Generalsekretæren.

BEKENDTGØRELSE AF FN-KONVENTION AF 20. NOVEMBER 1989 OM BARNETS RETTIGHEDER

ARTIKEL 52

En deltagerstat kan opsig denne konvention ved skriftlig meddelelse til De Forenede Nationers Generalsekretær. Opsigelsen træder i kraft et år efter den dag, hvor Generalsekretæren har modtaget denne.

ARTIKEL 53

De Forenede Nationers Generalsekretær er udpeget til depositar for denne konvention.

ARTIKEL 54

Originalen af denne konvention, hvis arabiske, kinesiske, engelske, franske, russiske og spanske tekster har lige gyldighed, deponeres hos De Forenede Nationers Generalsekretær.

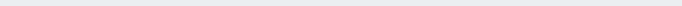
Efter Konventionens vedtagelse er der uarbejdet to valgfri protokoller som tillæg til Konventionen, se titel på tillæg nedenfor. Teksten i tillæggene er ikke trykt i nærværende bog.

TILLÆG 1

I henhold til kgl. resolution af 27. august 2002 har Danmark ratificeret den i New York den 7. september 2000 vedtagne valgfri protokol af 25. maj 2000 til FN-konventionen om barnets rettigheder vedrørende inddragelse af børn i væbnede konflikter. Tillægget trådte i kraft i Danmark den 27. september 2002.

TILLÆG 2

I henhold til kgl. resolution af 15. juli 2003 har Danmark ratificeret den i New York den 7. september 2000 vedtagne valgfri protokol af 25. maj 2000 til FN-konventionen om barnets rettigheder vedrørende salg af børn, børneprostitution og børnepornografi. Tillægget trådte i kraft i Danmark den 24. august 2003.

DENNE BOG ER LAVET TIL DIG.

Den er ikke lavet til din lærer, dine forældre eller andre voksne, der tager sig af dig. Du kan selvfølgelig tale med dem om bogens indhold. Det kan endda være en god idé.

Det kan også være en god idé at tale med en ven om det, der står i bogen. Så kan I sammen finde ud af, hvilke rettigheder I har. I kan måske også hjælpe hinanden ud af en dårlig situation, hvis I mener, at nogle af jeres børnerettigheder bliver overtrådt. Det samme gælder, hvis én af jer har gjort noget ulovligt.

Eksemplerne i bogen er lavet til brug for denne bog for at gøre det lettere at forstå de forskellige rettigheder. Det er tænkte eksempler, der ikke er hentet fra virkeligheden, og de kan ikke bruges til at forlange din ret efter. Dine rettigheder står i FN-Konventionen om Barnets Rettigheder også kaldet Børnekonventionen. Du kan desværre heller ikke altid forvente at få den ret, som du har ifølge Konventionen, men i de fleste tilfælde vil dine rettigheder blive respekteret.

Det vigtigste er, at du kender dine rettigheder, og at du søger hjælp, hvis det er nødvendigt.

Denne bog er lavet til dig, så du selv når som helst kan læse og lære om dine rettigheder og finde ud af, hvor du kan få hjælp.

SÅ GEM BOGEN ET STED, HVOR DU NEMT KAN FINDE DEN IGEN.